

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser (skr. 2010/11:75).

Utskottet konstaterar bl.a. dels att regeringens bedömning av ett tillkännagivande som slutbehandlat kritiseras av näringsutskottet, dels att skatteutskottet och även i viss utsträckning socialförsäkrings- och trafikutskotten lämnat synpunkter på regeringens redovisning av ett antal tillkännagivanden. Konstitutionsutskottet delar de nämnda utskottens bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar lämpliga åtgärder med anledning av utskottens synpunkter och bedömningar.

På sitt eget område noterar konstitutionsutskottet att det fortsättningsvis får anses råda en viss oklarhet när det gäller tillkännagivandet om bortförda barn. Utskottet förutsätter mot bakgrund av att en översyn av frågan har genomförts att regeringen snarast återkommer till riksdagen i enlighet med det aktuella tillkännagivandet. Vidare kan utskottet konstatera att regeringens redogörelse saknar ett tillkännagivande och förutsätter att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade upprepas.

Konstitutionsutskottet strävar efter att förstärka granskningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser. Utskottet kan bl.a. konstatera dels att andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser under de senaste tre riksmötena minskat påtagligt, dels att andelen slutbehandlade tillkännagivanden under de senaste två riksmötena ökat väsentligt, vilket är bra. Andra iakttagelser som utskottet gjort de senaste åtta åren är att andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner ökar och att äldre tillkännagivanden slutbehandlas.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Bakgrund	4
Skrivelsens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen	5
Regeringens redogörelse	5
Regelförenkling m.m.	5
Riksdagsskrivelserna	10
Generella iakttagelser	10
Konstitutionsutskottets område	11
Yttranden från andra utskott	13
Tidigare behandling	17
Övrigt	19
Förstärkt granskning av regeringens redogörelse	20
Utskottets ställningstagande	28
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Skrivelsen	32
<i>Bilaga 2</i>	
Skatteutskottets yttrande	33
<i>Bilaga 3</i>	
Socialförsäkringsutskottets yttrande	40
<i>Bilaga 4</i>	
Trafikutskottets yttrande	42
<i>Bilaga 5</i>	
Näringsutskottets yttrande	49
 <i>Tabeller</i>	
Tabell 1 Antalet kungjorda grundförfattningar och andelen kungjorda EU- grundförfattningar under perioden 2001–2010	8
Tabell 2 Antalet redovisade samt andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser (rskr.) i regeringens redogörelser 1991/92– 2010/11	23
Tabell 3 Antalet och andelen slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 2003/04–2010/11	24
Tabell 4 Andelen (i %) av sista åtgärd från regeringen m.fl. som leder till slutbehandling av tillkännagivanden (tkg) 2003/04–2010/11	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Riksdagen lägger skrivelse 2010/11:75 till handlingarna.

Stockholm den 12 maj 2011

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Sven-Erik Österberg (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Lars Elinderson (M), Billy Gustafsson (S), Karl Sigfrid (M), Phia Andersson (S), Karin Granbom Ellison (FP), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Hans Ekström (S), Kajsa Lunderquist (M), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD) och Mia Sydow Mölleby (V).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens skrivelse 2010/11:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen överlämnades den 17 mars 2011.

Motionstiden löpte ut den 1 april 2011 utan att någon följdmotion lämnades.

Konstitutionsutskottet har anmodat övriga utskott att yttra sig över skrivelsen. Yttranden har inkommit från skatte-, socialförsäkrings-, trafik- och näringsutskotten, se *bilagorna 2–5*. Både justitie- och utbildningsutskotten beslutade att inte avge något yttrande och meddelade detta till konstitutionsutskottet genom protokollsutdrag tillsammans med en promemoria¹ som upprättats på respektive utskottskansli. Övriga utskott beslutade att inte yttra sig.

Bakgrund

Sedan 1961 har regeringen lämnat redogörelser till riksdagen för vilka åtgärder regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens olika beslut. Redogörelserna är knutna till riksdagsskrivelserna där riksdagen meddelar regeringen sina beslut. En redogörelse upptar samtliga riksdagsskrivelser som har ställts till regeringen det senaste kalenderåret och därtill samtliga äldre riksdagsskrivelser som inte tidigare har rapporterats som slutbehandlade.

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Den nu aktuella redogörelsen avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–31 december 2010. Redogörelsen omfattar också vissa senare regeringsbeslut, om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade. I skrivelsen redovisas också information om regelbeståndet samt arbetet med regelförenkling, språkvård och det offentliga rättsinformationssystemet.

¹ I justitieutskottets kanslis promemoria lämnas iakttagelser om enstaka felaktigt angivna SFS-nummer. I utbildningsutskottets kanslis promemoria görs bedömningen att det i allt väsentligt saknas anledning att ifrågasätta de åtgärder som har redovisats av regeringen med anledning av de aktuella riksdagsskrivelserna.

Utskottets överväganden

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Utskottets förslag i korthet

Utskottet konstaterar bl.a. dels att regeringens bedömning av ett tillkännagivande som slutbehandlat kritiserats av näringsutskottet, dels att skatteutskottet och även i viss utsträckning socialförsäkrings- och trafikutskotten lämnat synpunkter på regeringens redovisning av ett antal tillkännagivanden. Konstitutionsutskottet delar de nämnda utskottens bedömningar och förutsätter att regeringen vidtar lämpliga åtgärder. Med hänsyn tagen till det ovan nämnda föreslår utskottet att riksdagen lägger regeringens skrivelse till handlingarna.

Regeringens redogörelse

Regelförenkling m.m.

Antalet gällande grundförfattningar per den 1 mars 2011 var 3 819, vilket innebar en ökning med 3 sedan den 1 mars 2010. Antalet lagar per den 1 mars 2011 var 1 331, vilket innebar en minskning med 9 sedan föregående år.

Antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar i SFS under år 2010 var 2 076. Av dessa var 189 grundförfattningar (65 lagar och 124 förordningar m.m.). Åren 2007–2009 var antalet kungjorda grund- och ändringsförfattningar 1 475, 1 444 respektive 1 608.

Under 2010 har EU-direktiv genomförts genom 59 ändringsförfattningar (35 lagar och 24 förordningar) och 22 nya grundförfattningar (9 lagar och 13 förordningar) att jämföra med 214 ändringsförfattningar och 43 nya grundförfattningar under 2009.

Antalet rubriker i myndigheternas regelförteckningar den sista december 2010 har beräknats till ca 7 300, vilket innebar en ökning med ca 100 sedan föregående årsskifte.

I budgetpropositionen för 2007 (prop. 2006/07:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.10.2) angavs som mål att de svenska företagens administrativa kostnader för samtliga statliga regelverk ska minska med minst 25 % under en fyraårsperiod (dvs. 2006–2010). Av skrivelsen framgår att regeringen har förlängt detta mål till 2012. Anledningen till detta är bl.a. att 53 % av den administrativa kostnaden härrör från lagstiftning på EU-nivå.

Regeringens regelförenklingsarbete har omfattat alla departement, och antalet myndigheter som haft ett formellt förenklingsuppdrag har varierat mellan 39 och 53 stycken. De fyra förenklingsuppdragen till departemen-

ten och de berörda myndigheterna har som huvudinriktning haft att identifiera förenklingsåtgärder på nationell nivå och EU-nivå. Sammanlagt har 1 150 förenklingsåtgärder redovisats i maj 2010, och drygt 590 av dessa har genomförts under 2007–2009. Ungefär hälften av åtgärderna är inriktade på att minska de administrativa kostnaderna, men det finns även ett större antal åtgärder som utgör förenklingar av annat slag, t.ex. förbättrad service och tillgänglighet, kortare handläggningstider samt samordning av uppgiftsinhämtande. Regeringen breddade under 2010 arbetet med regelförenkling till att även omfatta den regionala och lokala nivån. I december 2010 redovisade Länsstyrelsen i Kronobergs län och Tillväxtverket sina uppdrag om hur man kan förenkla för företagen på dessa nivåer.

Mätningarna av administrativa kostnader för företagen på relevanta områden är slutförda. Dessa finns nu i den s.k. nollbasen för 2006. Resultatet av de mätningar som ingår i nollbasen visar att de svenska företagens administrativa kostnader 2006 uppgick till 96,5 miljarder kronor.¹ Regeringen lät under våren 2010 ta fram en prognos för hur företagens administrativa kostnader skulle komma att utvecklas under 2010. I denna prognos ingår endast de författningsförslag som beslutats före den 1 juni 2010. Av prognosen framgår att den administrativa kostnaden ska ha minskat med 7,3 % eller ca 7 miljarder kronor.

Regelrådets verksamhet

Den 15 maj 2008 inrättade regeringen ett för regeringen och förvaltningsmyndigheter under regeringen rådgivande organ, Regelrådet (nedan rådet), som ska bistå regeringen och myndigheterna i arbetet med regelförenklingar för företagen (dir. 2008:57 och 142). Den 23 september 2010 beslutade regeringen att rådets uppdrag skulle förlängas t.o.m. den 31 december 2014 (dir. 2010:96).

Rådet ska bl.a. dels granska utformningen av förslag till nya och ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt, dels ta ställning till om regelgivarna genomfört föreskrivna konsekvensutredningar och bedöma om nya och ändrade regler utformas så att de uppnår sitt syfte på ett enkelt sätt till en, relativt sett, låg administrativ kostnad för företagen, dels bedöma konsekvensutredningarnas kvalitet.

Sedan den 1 januari 2008 gäller en ny förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Den styr arbetet i samband med författningsskrivning vid förvaltningsmyndigheter under regeringen. Om en konsekvensutredning rör förslag till nya eller ändrade regler som kan få effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt kan en granskning av rådet aktualiseras. Myndigheternas överlämnande av författningsförslag till rådet styrs av förord-

¹ Regeringen framhåller i skrivelsen att den kostnad som är framräknad i första hand är ett index som endast ger en generell uppskattning av de kostnader som företagen har för att följa regelverkens administrativa krav, så som kostnaderna mäts i modellen.

ningen (2011:118) om myndigheternas inhämtande av yttrande från rådet. Den trädde i kraft den 15 mars 2011 och gäller t.o.m. den 31 december 2014.

För Regeringskansliets del styrs överlämnandet av förslag till föreskrifter och konsekvensutredningar av riktlinjer för Regeringskansliets överlämnande av underlag till Regelrådet. Dessa är fastställda av en statssekreterargrupp med särskilt ansvar för regelförenklingsarbetet och tillämpas från hösten 2008.

Regelrådets andra årsrapport som avser rådets verksamhet under 2010 redovisas nedan (se under rubriken Övrigt).

Regelförenkling inom Europeiska unionen

Europeiska rådet har som mål att den administrativa bördan hänförlig till EU:s regelverk ska minska med 25 % till 2012.

Kommissionen antog i januari 2007 ett åtgärdsprogram för minskning av företagens administrativa bördor. I januari 2009 presenterade kommissionen sin tredje strategiska översyn av regelförenklingsarbetet inom unionen, KOM(2009) 15, i vilken kommissionen indikerar att betydande framsteg gjorts men att arbetet i vissa avseenden behöver föras snabbare framåt.

Därtill har kommissionen låtit genomföra mätningar av företagens administrativa kostnader inom 13 prioriterade områden, vilka bedömts stå för ca 80 % av företagens administrativa bördor. Mätningarna indikerar att kostnaderna för de administrativa bördorna uppgår till totalt ca 124 miljarder euro årligen. Efter att mätningarna slutförts presenterade kommissionen ett meddelande med sektoriella planer och nya åtgärder för hur de administrativa bördorna ska minska, KOM(2009) 544. I en uppdatering i november 2010 pekar kommissionen på förslag med en potential att minska de administrativa kostnaderna med 25 % och förbereder nu förslag som kan ge en total minskning på 33 % eller 40,7 miljarder euro. Dessa beräkningar förutsätter dock att alla förslag som är föremål för medbeslutande antas av rådet och Europaparlamentet.

Enligt regeringens skrivelse har regelförenkling varit en högt prioriterad fråga under det svenska ordförandeskapet i EU. I december 2009 antogs de slutsatser som rådet för konkurrenskraft dragit om det horisontella arbetet med att åstadkomma bättre lagstiftning, särskilt i frågorna om att förenkla regelverken och minska de administrativa bördorna.

Kommissionen antog under 2010 ett nytt förenklings- och åtgärdsprogram för att bl.a. stärka arbetet med att förenkla regler. Programmet ska gälla fram till 2020. Inom ramen för programmet avser kommissionen att utveckla en metod för att systematiskt och i efterhand kunna utvärdera effekterna av genomförd lagstiftning.

Andelen EU-relaterade författningar

Mot bakgrund av konstitutionsutskottets uttalade ambition (se bet. 2009/10: KU21 s. 23) att förstärka granskningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser redogörs nedan i tabell 1 för antalet kungjorda grundförfattningar och andelen kungjorda grundförfattningar genom vilka EU-direktiv genomförts (nedan EU-grundförfattningar) under perioden 2001–2010.

Av tabellen nedan kan man utläsa att för perioden 2001–2010 utgjordes drygt en femtedel av samtliga kungjorda grundförfattningar av författningar genom vilka EU-direktiv genomfördes. För samma period gäller att nästan en tredjedel av alla nya lagar som kungjordes hade sin grund i genomförandet av EU-direktiv.

Tabell 1 Antalet kungjorda grundförfattningar och andelen kungjorda EU-grundförfattningar under perioden 2001–2010

År för författningarnas kungörande	Antal kungjorda grundförfattningar (varav lagar)	Antal kungjorda EU-grundförfattningar (varav lagar)	Andel kungjorda EU-grundförfattningar† (varav lagar)
2001	136 (37)	17 (3)	12,5 (8,1)
2002	129 (27)	20 (7)	15,5 (25,9)
2003	135 (41)	25 (11)	18,5 (26,8)
2004	136 (38)	37 (15)	27,2 (39,5)
2005	162 (42)	32 (14)	19,8 (33,3)
2006	178 (59)	85 (33)	47,8 (55,9)
2007	347 (28)	76 (12)	21,9 (42,9)
2008	160 (49)	48 (20)	30,0 (40,8)
2009	207 (52)	43 (8)	20,8 (15,4)
2010	189 (65)	22 (9)	11,6 (13,8)
Totalt	1 779 (438)	405 (132)	22,8 (30,1)

Källa: KU-kansliets genomgång av skrivelse 2001/02:75, 2002/03:75, 2003/04:75, 2004/05:75, 2005/06:75, 2006/07:75, 2007/08:75, 2008/09:75, 2009/10:75 och 2010/11:75. I sammanhanget användbara data fanns endast tillgängliga från 2001. Tidigare redogörelser från regeringen innehåller inte så detaljerade uppgifter att en analys av författningsutgivningen kan genomföras.

†: Andelen uttrycks i procent.

Vad gäller ändringsförfattningarna (för vilka inte redogörs i detalj här) kan det följande nämnas. Antalet kungjorda ändringsförfattningar per år ligger under perioden 2001–2010 i genomsnitt kring 1 200 stycken (där 2010 med 1 887 kungjorda ändringsförfattningar får anses utgöra ett extremfall för den nämnda perioden). Andelen ändringsförfattningar vilka genomför EU-direktiv uppgår under samma period till omkring 7,6 % med stora årliga variationer (t.ex. var andelen EU-relaterade ändringsförfattningar 4,3 % år 2010, men året innan var andelen hela 15,3 %).

Regelförenkling utanför Europeiska unionen

Av skrivelsen framgår det att OECD sedan våren 2008 granskar olika aspekter av regelreformer i EU:s 15 s.k. gamla medlemsstater. I sin granskningsrapport konstaterar OECD att det skett betydande framsteg i Sverige under den innevarande mandatperioden och att den nuvarande regeringen har visat en mycket stark vilja att fortsätta att utveckla regelförenklingens arbetet (*Better Regulation in Europe, Sweden, OECD 2010*). OECD lämnar ett femtiotal rekommendationer för hur det fortsatta arbetet med att bl.a. förenkla för företagen bör bedrivas i Sverige. Av granskningsrapporten framgår att OECD kommer att publicera en syntesrapport när granskningen avslutats.

Språkvård, rättsinformationssystem m.m.

I Regeringskansliet finns sedan många år språkexperter knutna till granskningsverksamheten. Språkexperterna finns i granskningskansliet i Statsrådsberedningen. Några av språkexperterna ägnar sig även åt *EU-språkvården*. En viktig uppgift för EU-språkvården är att underhålla ett nätverk av kontaktpersoner i EU-språkliga frågor på alla departement och på ett 40-tal myndigheter. Genom nätverket kan översättarna i EU:s institutioner snabbt få råd i t.ex. termfrågor. Kontaktnätet utnyttjas mycket flitigt. Kontakten med EU-institutionerna upprätthålls också genom att EU-språkvården deltar i vissa möten med chefer och juristlingvister vid institutionernas svenska översättningsavdelningar.

Sedan den 1 juli 2000 är i huvudsak all information i rättsinformationssystemet tillgänglig genom en gemensam ingångssida på Internet, www.lagrummet.se. Systemet innehåller föreskrifter av olika slag, förarbeten till lagstiftning, rättspraxis och visst internationellt material. Sedan den 1 januari 2010 innehåller rättsinformationssystemet också en sammanställning av domstolars avgöranden enligt lagen (2009:1058) om förtursförklaring i domstol. Domstolarna prövar själva om ett avgörande bör ingå i sammanställningen. Även kommuner och landsting har möjlighet att ansluta sig till rättsinformationssystemet, men det har ännu inte skett. Sedan den 1 januari 2009 svarar Domstolsverket för samordningen av systemet.

Ett rättsinformationsprojekt arbetar med att ta fram en standard för att märka information som regleras i rättsinformationsförordningen (1999:175). Standarden bygger på en märkning som möjliggör att informationen struktureras så att den blir sökbar och sammanhållen.

I dag kungörs författningar i den tryckta pappersversionen av Svensk författningssamling. Utredningen om elektroniskt kungörande av författningar har föreslagit att författningar i framtiden i stället ska kungöras elektroniskt på en för ändamålet avsedd särskild webbplats (SOU 2008:88). Utredningen har remissbehandlats, och ärendet bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Riksdagsskrivelsen

Generella iakttagelser

Den äldsta ej slutbehandlade skrivelsen är fortfarande en riksdagsskrivelse från riksmötet 1994/95 (nämligen rskr. 232) med ett tillkännagivande som gäller *återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret* (bet. 1994/95:TU12 mom. 20). Regeringen har tidigare hänvisat till dels att en departementspromemoria (Ds 2008:32) har utarbetats och remitterats, dels att frågan om ett statligt fritidsbåtsregister skulle behandlas i samband med betänkandet Lotsa rätt (SOU 2007:106), dels att en proposition utarbetades inom Regeringskansliet. Regeringen hänvisar nu till den nämnda departementspromemorian och till att frågan om ett statligt fritidsbåtsregister bereds vidare.

Tre av de fyra kvarvarande, och därmed näst äldsta, riksdagsskrivelsen från riksmötet 1997/98 redovisas som slutbehandlade. De gäller tillkännagivanden om *kostnader för preventivmedel* (bet. 1997/98:SoU2 mom. 9, rskr. 3), *tilläggsavgift* (bet. 1997/98:BoU5 mom. 18, rskr. 141) och *medicinska krav* (bet. 1997/98:TU9 mom. 10, rskr. 192). Regeringens bedömning om att dessa skrivelser är slutbehandlade görs med hänvisning till propositionerna 2009/10:222 (vad gäller kostnader för preventivmedel), 2009/10:170 (vad gäller tilläggsavgift) och 2009/10:209 (vad gäller medicinska krav) och de riksdagsbeslut som fattats med anledning av dessa propositioner. Den fjärde riksdagsskrivelsen från riksmötet 1997/98 med ett tillkännagivande om *övriga konkurrensfrågor* (bet. 1997/98:SoU25 mom. 10, rskr. 289) kvarstår som ej slutbehandlad. Regeringen hänvisar till dels ett utredningsuppdrag till Statskontoret som ska slutrapporteras senast den 30 juni 2011, dels en projektgrupp som landstingen tillsatte under 2010 och som har som uppdrag att ta fram en gemensam modell för särredovisning av tandvårdsverksamheterna. Regeringen bedömer att om projektgruppens modellförslag kan anses garantera en tillräckligt god transparens i redovisningen bör lagstiftning kunna undvikas.

En riksdagsskrivelse från riksmötet 1998/99 kvarstår som ej slutbehandlad. Den gäller tillkännagivandet om *juridiskt biträde för barn* (bet. 1998/99:LU18 mom. 14, rskr. 185) där regeringen hänvisar till att frågan ska behandlas i en proposition om stärkt skydd för barn i internationella situationer som regeringen avser att överlämna till riksdagen i maj 2011.

Tre riksdagsskrivelser från riksmötet 1999/2000 kvarstår som ej slutbehandlade. De gäller tillkännagivanden om *fortsatt beredning* i frågan om upphovsrätten och offentlighetsprincipen (bet. 1999/2000:KU14 mom. 3, rskr. 134) och *ansvaret för lastsäkring* (bet. 1999/2000:TU5 mom. 6 och 48, rskr. 166). Regeringen hänvisar till genomfört utredningsarbete och redovisar sin avsikt att behandla frågan i en proposition under hösten 2011 vad gäller tillkännagivandet om fortsatt beredning av frågan om upphovsrätten och offentlighetsprincipen. Vad gäller ansvaret för lastsäkring hänvisar regeringen dels fortsättningsvis till att Näringsdepartementet under 2009 har haft möte med berörda branschorganisationer och att ärendet

bereds vidare, dels till att en rapport som Vägverket redovisade 2003 nyligen har remitterats till Transportstyrelsen. Den sista ej slutbehandlade riksdagsskrivelsen från riksmötet 1999/2000 gäller *samlad redovisning av jaktfrågor* (bet. 1999/2000:MJU17 mom. 24, rskr. 253). Regeringen hänvisar till att tre utredningsbetänkanden från 2005 för närvarande bereds inom Regeringskansliet och att regeringen planerar att lägga fram en proposition tidigast hösten 2011.

Som ej slutbehandlade kvarstår dessutom 1 riksdagsskrivelse från riksmötet 2000/01, 2 från riksmötet 2001/02, 1 från riksmötet 2002/03, 2 från riksmötet 2003/04, 10 från riksmötet 2004/05, 14 från riksmötet 2005/06, 6 från riksmötet 2006/07, 3 från riksmötet 2007/08, 7 från riksmötet 2008/09 och 22 från riksmötet 2009/10. Därtill framgår av regeringens redogörelse² att 24 riksdagsskrivelser från riksmötet 2010/11 kvarstår som ej slutbehandlade.

Totalt i regeringsskrivelsen finns 430 riksdagsskrivelser till regeringen förtecknade. I föregående års redogörelse var motsvarande antal 432. Som slutbehandlade redovisas 332, medan 98 kvarstår som ej slutbehandlade. Motsvarande antal föregående år var 317 respektive 115.

Konstitutionsutskottets område

I skrivelsen redovisas 26 riksdagsskrivelser med 6 tillkännagivanden som grundar sig på betänkanden från konstitutionsutskottet från riksmötena 1999/2000–2009/10. Av dessa redovisas 22 riksdagsskrivelser med 2 tillkännagivanden som slutbehandlade och 4 riksdagsskrivelser med 4 tillkännagivanden som inte slutbehandlade. Nedan behandlas de riksdagsskrivelser som avser tillkännagivanden.

Ej slutbehandlade riksdagsskrivelser

Den äldsta inte slutbehandlade riksdagsskrivelsen gäller upphovsrätten och offentlighetsprincipen i vilken riksdagen lämnade ett tillkännagivande om *frågans fortsatta beredning* (bet. 1999/2000:KU14 mom. 3, rskr. 134). Regeringen avser att behandla frågan i en proposition under hösten 2011.

Beträffande tillkännagivandet om *ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor* (bet. 2001/02:KU21 mom. 1, rskr. 233) hänvisar regeringen till dels sin redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser från föregående år (skr. 2009/10:75 s. 19 f.) i vilken den aktuella skrivelsen redovisades som slutbehandlad, dels konstitutionsutskottets uttalande om att tillkännagivandet om ett utvidgat grundlagsskydd för ny kommunikation som sker med elektromagnetiska vågor (mom. 1) innefattar att regeringen återkommer med förslag till ändringar i de tryck- och yttrandefrihetsrättsliga grundlagarna om en analys skulle visa att dessa behöver ändras innan de kan tillämpas på ny användning av tekniken (bet. 2009/10:KU21 s. 22) samt om att utskottet förutsatte att reger-

² Redogörelsen omfattar även riksdagsskrivelser lämnade fram till julppehållet under det nu pågående riksmötet 2010/11.

ingen framdeles skulle återkomma till riksdagen i enlighet med det aktuella tillkännagivandet. I årets skrivelse (skr. 2010/11:75 s. 16–17) redovisas skrivelsen i denna del (mom. 1) som ej slutbehandlad med hänvisning till Yttrandefrihetskommitténs uppdrag, vilket ska redovisas senast den 20 december 2011.

Vad gäller tillkännagivandet om *dröjsmål hos myndigheter* (bet. 2004/05:KU14 mom. 6, rskr. 153) hänvisar regeringen till dels Utredningen om det allmännas ansvar enligt Europakonventionens förslag till en lagreglering (SOU 2010:87), dels Förvaltningslagsutredningens förslag till en ny lag (SOU 2010:29) som har remissbehandlats.

I frågan om tillkännagivandet om *beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse* (bet. 2009/10:KU37 mom. 1, rskr. 324) anger regeringen i skrivelsen att den beslutade att ge Utredningen om översyn av statlig regional förvaltning m.m. i tilläggsuppdrag att belysa och klarlägga de rättsliga förutsättningarna för att Gotlands kommun ska ges möjlighet att kunna använda sig av beteckningarna regionfullmäktige och regionstyrelse (dir. 2010:72). Av skrivelsen framgår att ett delbetänkande (SOU 2010:94) överlämnades till regeringen i december 2010 och att betänkandet har remitterats.

Slutbehandlade riksdagsskrivelser

Beträffande tillkännagivandet om *handläggningen av ärenden om bortförda barn* (bet. 2006/07:KU1 mom. 13, rskr. 45) har regeringen i tidigare skrivelser dels anfört att en översyn av Utrikesdepartementets arbete med dessa frågor har gjorts, att departementets arbete med att effektivisera handläggningen av dessa ärenden fortsätter samt att resultatet av de samlade ansträngningarna skulle redovisas under 2008 (skr. 2007/08:75 s. 36), dels hänvisat till civilutskottets uppföljningsprojekt om bortförda barn samt anfört att den avsett att avvakta uppföljningens resultat innan den tar ställning till vilka ytterligare åtgärder som kan behövas (skr. 2008/09:75 s. 37–38). Av förra årets skrivelse (skr. 2009/10:75 s. 35) framgår att regeringen ansåg att momentet var slutbehandlat mot bakgrund av att regeringen under arbetet med uppföljningen hade redovisat hur departementets handläggning av ärendena hade utvecklats. Av konstitutionsutskottets behandling förra våren (bet. 2009/10:KU21 s. 22) framgår att såväl utrikesutskottet som konstitutionsutskottet ansåg att det rådde oklarhet om regeringens redovisning av resultatet av den översyn av handläggningen av ärenden om bortförda barn som riksdagen via ett tillkännagivande anmodat den att genomföra och som regeringen i föregående års skrivelse sade sig ha redovisat. Utrikesutskottet pekade då bl.a. dels på att regeringen uttryckligen hade fått i uppdrag att informera *riksdagen* om resultatet av översynen, dels på att utrikesministern i riksdagens kammare den 1 juni 2009 anförde att en återrapportering till riksdagen i frågan skulle ske under 2009, dels på att riksdagen, såvitt utrikesutskottet kunnat utröna, inte hade fått någon sådan information. Konstitutionsutskottet gjorde ingen annan bedömning än utrikesutskottet och förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder

som krävs för att utrikesutskottets synpunkter ska bli beaktade. I årets skrivelse bedömer regeringen att handläggningen av ärenden om bortförda barn nu har förbättrats så långt det är möjligt mot bakgrund av att Utrikesdepartementet håller regelbundna möten med såväl svenska som utländska myndigheter samt har utarbetat en vägledning för utlandsmyndigheterna i frågan. Enligt regeringen begränsar dock de nedskärningar som riksdagen har beslutat möjligheten att avsätta ökade resurser till handläggningen av dessa ärenden. Vidare framgår av skrivelsen att chefen för Utrikesdepartementet i november 2009 beslutade att utreda hur verksamheten som rör olovligt bortförda barn m.m. kan organiseras utanför Regeringskansliet, att utredaren i en departementspromemoria (Ds 2010:16) bl.a. har föreslagit att en ny myndighet inrättas för uppgiften, att promemorian har remissbehandlats och att förslagen bereds i Regeringskansliet. Mot bakgrund av detta bedömer regeringen att momentet är slutbehandlat.

Beträffande tillkännagivandet om *användningen av det kommunala partistödet* (bet. 2008/09:KU11 mom. 4, rskr. 164) hänvisar regeringen till sitt beslut om att tillsätta en parlamentarisk utredning, Kommittén om förstärkning av den kommunala demokratins funktionssätt, samt till att frågan om användning av kommunalt partistöd ingår i kommitténs uppdrag (dir. 2010:53). Kommittén ska avlämna sitt betänkande senast den 1 maj 2012.

Övriga iakttagelser

Beträffande riksdagsskrivelse 2010/11:88 kan det noteras att regeringens redovisning av punkterna i konstitutionsutskottets betänkande 2010/11:KU1 i fråga om *anslag m.m. 2011 inom utgiftsområde 1, i*) om *fördelning av anslagen inom utgiftsområde 1* felaktigt anger att momentet i denna del skulle innehålla ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen (se skr. 2010/11:75 s. 31).

I sammanhanget kan det därtill noteras att det tillkännagivande som riksdagen beslutade om i samband med konstitutionsutskottets budgetbetänkande (bet. 2010/11:KU1 mom. 3 rskr. 84) inte redovisas i årets skrivelse. Tillkännagivandet innebar att riksdagen tillkännagav för regeringen som sin mening att det är hög tid att effektivisera Regeringskansliets resurser.

Yttranden från andra utskott

Skatteutskottets yttrande

Skatteutskottet lämnar i sitt yttrande (yttr. 2010/11:SkU4y) kommentarer till tre av de fyra beslut där utskottet haft beredningsansvaret och som redovisas i regeringens skrivelse som inte slutbehandlade. Dessa tre beslut gäller tillkännagivanden till regeringen i frågor om dels avveckling av reklamskatten, dels införandet av en tonnageskatt, dels beskattning av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet (jfr *bilaga 2*).

Utskottet konstaterar att reklamskattens konstruktion har medfört att en stor andel av skatten betalas av dagstidningarna samtidigt som reklam t.ex. via tv och Internet inte träffas av denna skatt. Utskottet noterar att regeringen i enlighet med intentionerna i riksdagens tillkännagivande återkommande har prövat förutsättningarna för att ta bort reklamskatten utifrån de offentligfinansiella förutsättningarna. Senast inför budgetförslaget för 2011 kom regeringen till slutsatsen att ytterligare steg för att avskaffa reklamskatten för närvarande inte kan tas. En sådan prövning är enligt skatteutskottet i överensstämmelse med tillkännagivandets ordalydelse. Utskottet förutsätter dock liksom tidigare att reklamskatten avskaffas i kommande förslag från regeringen.

Vad gäller frågan om tonnageskatt noterar utskottet att det framgår av skrivelsen att frågan om tonnageskatt bereds vidare så skyndsamt som möjligt men utan att inkräkta på andra mer prioriterade skattefrågor. Skatteutskottet betonar att det i riksdagen finns en samstämmig uppfattning om att det är angeläget att denna fråga snart får sin lösning. Utskottet framhåller att Sverige utmärker sig gentemot andra sjöfartsnationer inom EU genom att inte ge sjöfartsnäringen möjlighet att betala tonnageskatt som alternativ till vanlig inkomstbeskattning. Utskottet har också gjort bedömningen att frågan om tonnageskatt är av vikt för rederinäringens utveckling i Sverige. Vidare har utskottet erinrat om att kommissionen i de strategiska målen för Europas sjötransporter fram till 2018 anfört bl.a. att tydliga och konkurrenskraftiga EU-ramar för tonnagesbeskattning, inkomstbeskattning och statligt stöd bör upprätthållas och i tillämpliga fall förbättras mot bakgrund av erfarenheterna från tillämpningen av de tidigare riktlinjerna för statligt stöd till sjötransport. Kommissionen har betonat att EU-flaggstater står inför en skarp konkurrens från flaggstater utanför EU. Allt detta motiverar enligt utskottets uppfattning att tonnageskatten ges en högre prioritet i det fortsatta arbetet.

När det gäller beskattningen av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet anser utskottet det vara otillfredsställande att kostnadsersättningar vid tillämpning av Europaparlamentets ledamotsstadga undantas från beskattning utan att det krävs dokumentation om att ersättningarna till fullo har använts för att täcka utgifter som har varit nödvändiga för att utöva uppdraget som ledamot i Europaparlamentet. Utskottet tvingas konstatera att regeringen inte anser det vara möjligt att finna en lösning för att ändra detta.

I skatteutskottets yttrande finns ett särskilt yttrande (MP).

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Utskottet anger i sitt yttrande (yttr. 2010/11:SfU4y) att av de fem riksdagskrivelser som rör utskottets beredningsområde och som redovisas i regeringens skrivelse som ej slutbehandlade är en från riksmötet 2003/04, tre från riksmötet 2005/06 och en från riksmötet 2010/11 (jfr *bilaga 3*).

När det gäller det äldsta ärendet (rskr. 2003/04:102 om aktivitetsersättning) där enligt regeringens skrivelse beredningen av den framtida utformningen av aktivitetsersättningen fortgår, förutsätter socialförsäkringsutskottet att regeringen redovisar detta ärende så snart som möjligt.

Beträffande riksdagsskrivelse 2005/06:90 om sjuklön noterar utskottet att den parlamentariskt tillsatta kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet bl.a. ska behandla frågan om sjuklönesystemet och att småföretagarnas situation särskilt ska uppmärksammas (dir. 2010:48).

Utskottet noterar även att det i redogörelsen anges om riksdagsskrivelse 2005/06:190 om misshandlade kvinnor att regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2011 gav Migrationsverket ett förlängt uppdrag att senast den 31 december 2011 lämna en redogörelse för tillämpningen av bestämmelsen om att fortsatt uppehållstillstånd får ges när ett förhållande upphört främst på grund av våld eller någon annan allvarlig kränkning. Utskottet utgår från att regeringen därefter skyndsamt bereder frågan.

Slutligen understryker socialförsäkringsutskottet i sitt yttrande, liksom tidigare, vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt.

Trafikutskottets yttrande

Utskottet konstaterar inledningsvis i sitt yttrande (ytr. 2010/11:TU4y) att riksdagens beslut inom utskottets beredningsområde avspeglas på ett fullständigt sätt i regeringens redovisning. Utskottet lyfter även fram ett antal frågor som utskottet anser vara viktiga att uppmärksamma (jfr *bilaga 4*).

Trafikutskottet konstaterar att regeringens redovisning för 2010 visar att i sju av de åtta tillkännagivanden som ännu inte slutbehandlats inom utskottets beredningsområde saknas en sluttidpunkt för slutredovisningen av skrivelserna. Utskottet noterar att beredningsläget för dessa tillkännagivanden redovisas tämligen utförligt i skrivelsen men vill betona – i likhet med tidigare år – att det inte bör förekomma att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade. Trafikutskottet konstaterar att regeringens redovisning i skrivelsen inte har förbättrats i det avseendet.

Trafikutskottet granskar i enlighet med tidigare konstitutionell praxis särskilt de tre tillkännagivanden som redovisats som slutbehandlade i regeringens redovisning och som rör frågor om dels medicinska krav för yrkestrafiken, dels körkort för deltagare i försöksverksamheten om alkoholås m.m., dels alkohol i trafiken. Utskottet har inte något att invända mot regeringens slutbehandling av dessa tillkännagivanden med hänsyn till de åtgärder som vidtagits.

Utskottet pekar samtidigt på att det fortfarande återstår ett antal tillkännagivanden där det förflutit lång tid sedan riksdagen avgav dem. Av regeringens redogörelse framgår att fyra tillkännagivanden är från riksmöten mellan 1994/95 och 2004/05 och fyra tillkännagivanden från riksmöten mellan 2005/06 och 2009/10.

Avslutningsvis lyfter utskottet fram några frågor som det anser vara viktiga att uppmärksamma när det gäller skrivelsen. I likhet med vad utskottet framhållit tidigare år bör det inte annat än i undantagsfall förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år. Trafikutskottet pekar i sitt yttrande på att även konstitutionsutskottet har framhållit dels vikten av detta, dels att regeringen måste kunna underlåta att vidta en åtgärd som avses i ett tillkännagivande. En förutsättning är då att regeringens bedömning i detta avseende redovisas för riksdagen. Trafikutskottet, som återkommande betonat vikten av att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamhet, förutsätter vidare att uppgifter om när ärenden antas bli slutbehandlade kommer att redovisas genomgående i kommande redogörelser.

Näringsutskottets yttrande

Utskottet uppmärksammar i sitt yttrande (yttr. 2010/11:NU3y) regeringens redovisning av tre olika riksdagsskrivelser.

För det första lyfter utskottet fram riksdagens tillkännagivande om en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ). Regeringen anser att tillkännagivandet är tillgodosett genom att regeringen har beviljat institutet medel för 2010. Av näringsutskottets yttrande framgår det att ingen ytterligare information lämnas i redogörelsen i fråga om huvudmannaskapet eller den långsiktiga basfinansieringen för institutet. Utskottet riktar kritik mot regeringen – i detta fall Näringsdepartementet – för dels den bristande redovisningen i redogörelsen, dels beslutet att betrakta momentet i skrivelsen som slutbehandlat. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets påpekande förra året med anledning av näringsutskottets synpunkter som rörde ett då aktuellt ärende under Näringsdepartementet anser näringsutskottet det förvånande hur departementet har behandlat riksdagens nu berörda tillkännagivande. Näringsutskottet menar därför att det finns anledning för konstitutionsutskottet att upprepa kritiken från förra året att regeringen med större omsorg bör beakta riksdagens tillkännagivanden innan den redovisar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Vidare bör regeringen i nästa års redogörelse återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet.

För det andra framhåller näringsutskottet riksdagens tillkännagivande om en översyn av upphovsrättslagen där den önskade utredningen efter snart fyra år ännu inte har tillsatts. Utskottet konstaterar att regeringen i sin redovisning under de senaste fyra åren successivt har senarelagt tidpunk-

ten för när utredningen beräknas bli tillsatt. Näringsutskottet erinrar i sitt yttrande om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika en onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden. Om det trots detta drar ut på tiden är det angeläget att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsakerna till fördröjningen.

För det tredje tar utskottet upp regeringens redovisning av tillkännagivandet om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om lagstiftning eller andra åtgärder med innebörden att direkta eller indirekta statliga subventioner till kärnkraften inte kan påräknas. I redogörelsen anges det enligt utskottet endast att ärendet bereds vidare. Även om riksdagens tillkännagivande inte ligger alltför långt tillbaka i tiden hade det enligt näringsutskottet, inte minst med hänsyn till tillkännagivandets vikt i samband med riksdagsbeslutet om generationsskifte för kärnkraften, varit ändamålsenligt om informationen i redogörelsen hade varit något mer utförlig.

Tidigare behandling

Våren 2003 framhöll konstitutionsutskottet att det förutsätter att regeringen hörsammar riksdagens tillkännagivanden och att regeringen redovisar sina bedömningar för riksdagen om begärda åtgärder inte vidtas (bet. 2002/03:KU29). Om regeringen inte avser att vidta en begärd åtgärd i enlighet med ett riksdagsbeslut, måste detta enligt utskottets mening redovisas för riksdagen inom tidsramen, om en sådan uppställts av riksdagen. Även skälen för att riksdagsbeslutet inte följs bör tas upp i sammanhanget. Om en redovisning inte kan ges i en skrivelse eller proposition till riksdagen, borde den enligt utskottets mening lämnas till riksdagen i någon annan form som gör den tillgänglig för samtliga ledamöter.

Våren 2004 underströk utskottet vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika onödig tidsutdräkt (bet. 2003/04:KU21). Konstitutionsutskottet framhöll också vikten av att det särskilt vid längre tidsutdräkter ges fullgod information om orsakerna och att informationen självfallet kan ges också i andra sammanhang än i skrivelse 75. Utskottet upprepade vidare sitt tidigare uttalande om hur regeringen ska informera riksdagen om regeringen inte avser att efterkomma ett tillkännagivande.

Våren 2005 förutsatte utskottet att rutinerna i Regeringskansliet skulle ses över som ett led i ansträngningarna att komma till rätta med onödiga tidsutdräkter (bet. 2004/05:KU24). Utskottet pekade också på vikten av att regeringens information inte är för knapphändig. Informationen borde svara mot de krav som uppställts genom tillkännagivandena.

Våren 2006 utfördes inom utskottets kansli en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen (bet. 2005/06:KU34). Utskottet redovisade då de synpunkter på regeringens redogörelser av behandlingen av riksdagens skrivelser som utskottet framfört under årens lopp. Våren 1995

hade konstitutionsutskottet understrukit att utgångspunkten måste vara att de önskemål som tillkännagivandena avser bör tillgodoses (bet. 1994/95:KU30 s. 42). Om det visar sig finnas omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen, måste dock regeringen kunna avstå från att vidta de åtgärder som tillkännagivandet avser. En förutsättning borde då vara att regeringens bedömningar redovisas för riksdagen.

Våren 2007 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser under senare år förbättrats påtagligt (bet. 2006/07:KU17). Den hade blivit mer lättillgänglig och gav en utförligare information om beredningsläget i skilda ärenden. Det fanns dock enligt utskottets mening utrymme för ytterligare förbättringar. Särskilt gällde det information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade, i varje fall om tillkännagivandena är mer än ett år gamla. Utskottet underströk behovet av att sedvanliga beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs och framhöll vikten av att en riksdagsskrivelse inte redovisas som slutbehandlad utan att samtliga delar av tillkännagivandet redovisats.

Våren 2008 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har fortsatt att förbättras (bet. 2007/08:KU21). Information om vilka åtgärder som planeras och bedömningar om när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade förekom enligt utskottet i större utsträckning än tidigare. Utskottet välkomnade denna utveckling och förutsatte att sådana uppgifter kommer att redovisas genomgående i kommande redogörelser. Utskottet betonade även dels att långa tidsutdräkter skapar en osäkerhet som ofta leder till att ämnet för tillkännagivandet kommer upp på nytt i olika sammanhang i riksdagen, dels att det är angeläget att en åtgärd som aviseras till en viss tidpunkt verkligen kommer till stånd och inte återkommande skjuts upp. Utskottet underströk återigen behovet av att beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs.

Våren 2009 framhöll utskottet att regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har fortsatt att förbättras (bet. 2008/09:KU21). Mot bakgrund av att flera utskott pekade på tidsutdräkterna när det gäller behandlingen av riksdagsskrivelser underströk konstitutionsutskottet åter behovet av att beredningsåtgärder inte onödigtvis fördröjs. Till följd av att regeringens skrivelse saknade uppgifter om två tillkännagivanden från riksdagen betonade utskottet vikten dels av att riksdagens tillkännagivanden inte göms undan i regeringens korrespondens med riksdagen, dels av att regeringen nogsamt behandlar samtliga riksdagsbeslut vilka meddelats till regeringen genom riksdagsskrivelser. Utskottet förutsatte även att eventuella brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas i syfte att förhindra att det inträffade upprepades.

Våren 2010 framhöll utskottet bl.a. att elva år inte kan anses vara en acceptabel tidsutdräkt vad gäller behandlingen av ett tillkännagivande, i synnerhet om regeringen samtidigt brister i information till riksdagen om

ärendets beredning (bet. 2009/10:KU21). Finns det omständigheter som hindrar ett genomförande ska regeringen enligt utskottet återkomma till riksdagen och redovisa skälen för sin bedömning. Mot bakgrund av finans-, utrikes- och näringsutskottens iakttagelser konstaterade konstitutionsutskottet att regeringens bedömning av några riksdagsskrivelser som slutbehandlade inte delades fullt ut av nämnda utskott. Konstitutionsutskottet gjorde ingen annan bedömning än de nämnda utskotten och förutsatte att regeringen skulle vidta de åtgärder som krävdes för att utskottens synpunkter skulle bli beaktade. På sitt eget område gjorde konstitutionsutskottet motsvarande bedömning avseende en riksdagsskrivelse. Mot bakgrund av näringsutskottets synpunkter betonade utskottet betydelsen av att regeringen nogsamt beaktar riksdagens beslut och tillkännagivanden innan den redovisar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Utskottet påminde att innebörden av en slutbehandling är att riksdagens uppdrag till regeringen anses vara slutfört. I det fall som aktualiserades av näringsutskottet och som innehöll ett bemyndigande från riksdagen till regeringen skulle detta ha inneburit att bemyndigandet upphört. Utskottet uttalade sin avsikt att framdeles förstärka sin granskning av redogörelsen.

Övrigt

Regelrådets årsrapport 2010

Av Regelrådets andra årsrapport framgår att rådet under 2010 avgav 171 yttranden (2009 avgav rådet 222 yttranden) över förslag till nya och ändrade regler och att rådet i 44 % av fallen avstyrkte att förslagen infördes på grund av att det inte visats att den lösning som valts var den bästa ur administrativ synpunkt (jämfört med 43 % för 2009). De konsekvensutredningar som legat till grund för förslagen bedömdes som bristfälliga i 58 % av fallen, och i 3,5 % av fallen saknades de helt (motsvarande siffror för 2009 var 53 respektive 7 %). Vidare framgår av rapporten att de flesta av avstyrkandena, precis som under föregående år, berodde på att rådet på grund av bristfälliga konsekvensutredningar inte kunde avgöra om de från administrativ synpunkt lämpligaste lösningarna hade valts. Enligt rådet har vissa regelgivare klart förbättrat sin regelgivning och kvaliteten på konsekvensutredningar, exempelvis Näringsdepartementet och Boverket, medan andra mest kännetecknas av en stor förbättringspotential.

I rapporten konstaterar rådet att det är viktigt att arbetet med konsekvensutredningar kommer in tidigt i regelgivningen och att det därför kan vara lämpligt att regeringen i direktiv till statliga utredningar konkret anger vilka krav som bör uppställas på innehållet i konsekvensutredningen.

Rådet har vid sin granskning vidare funnit att regelgivaren ytterst sällan refererar till konsekvensutredningar som gjorts på EU-nivå. En svensk regelgivare som införlivar direktiv bör enligt rådet informera om förekom-

mande konsekvensutredningar på EU-nivå och upplysa om var dessa kan hämtas, inte minst mot bakgrund av att mer än hälften av alla administrativa kostnader i dag är en följd av EU-rätten.

I rapporten redovisar rådet även för enkät- och intervjuundersökningar som det genomfört hos bl.a. myndigheter i syfte att se vad yttrandena haft för påverkan på regelgivningen. Undersökningarna visar att flera myndigheter har kompletterat sina konsekvensutredningar efter rådets kritiska granskning. Det är dock sällan som rådets yttrande har medfört en ändring av det aktuella författningsförslaget.

Kommissionens arbetsprogram för 2011 m.m.

Av kommissionens arbetsprogram, KOM(2010) 623, framgår att den avser att dels lägga fram 48 förslag till förenklingar under de kommande åren, dels dra tillbaka ett antal föråldrade och nedprioriterade förslag till bl.a. direktiv och förordningar. Förteckningar över de ovannämnda förslagen till förenklingar och föråldrade förslag återfinns i bilagorna III samt IV till arbetsprogrammet.

Vad gäller frågan om regelförenkling inom ramen för unionssamarbetet kan i sammanhanget påpekas att konstitutionsutskottet i sin granskning av arbetet med regelkvalitet och regelförenkling under hösten 2005 konstaterade bl.a. att det samarbete mellan många länder som den europeiska unionen innebär för svensk del har fört med sig vissa svårigheter att upprätthålla kraven på enkelhet och klarhet i reglerna samt att det även finns en risk att genomförandet av EG-rättsliga regler leder till en mer omfattande reglering i Sverige än som är nödvändig. Utskottet framhöll då att det inom den europeiska unionen emellertid bedrivs ett betydelsefullt arbete i syfte att förenkla gällande regler och förbättra ny lagstiftning. Utskottet betonade det angelägna i att den svenska hållningen i unionssamarbetet innebär att kraven på enkelhet och klarhet hävdas med kraft (bet. 2005/06:KU10 s. 48).

Förstärkt granskning av regeringens redogörelse

Vid förra årets behandling av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen (skr. 2009/10:75) framhöll konstitutionsutskottet den betydelse regeringens rapportering om huruvida riksdagskrivelser är slutbehandlade eller inte och om de beredningsåtgärder som genomförts eller planeras har för att riksdagen ska kunna avgöra om regeringen genomfört de beslut som riksdagen fattat (bet. 2009/10:KU21 s. 23). Utskottet uttalade då mot denna bakgrund sin avsikt att framdeles förstärka sin granskning av redogörelsen.

Av tidigare uppföljnings- och utvärderingsprojekt som utskottet genomfört framgår att riksdagens tillkännagivanden är av särskilt intresse (se bet. 2005/06:KU34). Även regeringen har under lång tid framhållit att vid utvär-

deringen och uppföljningen av riksdagens beslut tilldrar sig regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen ett särskilt intresse (se t.ex. skr. 2010/11:75 s. 3). Mot bakgrund av det ovan nämnda redogör utskottet i det följande för sin förstärka granskning av innehållet i regeringens redogörelse i den aktuella skrivelsen (skr. 2010/11:75) och tidigare skrivelser. Granskningen fokuserar särskilt på regeringens behandling av riksdagens tillkännagivanden.

Tidigare granskning av riksdagens tillkännagivanden

Ordningen med tillkännagivanden var föremål för ett omfattande uppföljnings- och utvärderingsarbete av konstitutionsutskottet under våren 2006. Detta arbete redovisades i en promemoria (bet. 2005/06:KU34 bilaga 7). Promemorian sammanfattas i det följande.

I promemorian görs en genomgång av riksdagens tillkännagivanden till regeringen sedan regeringsformen trädde i kraft (studien granskar tre tidsperioder: 1975–1979/80, 1988/89–1992/93 och 2000/01–2004/05). En märkbar nedgång i antalet tillkännagivanden kan noteras under denna tidsperiod. Antalet har minskat från ca 1 300 under perioden 1975–1979/80 till färre än 400 under perioden 2000/01–2004/05.

Som tänkbara bidragande orsaker till denna nedgång anges dels att de socialdemokratiska regeringsförslagen under den senare delen av den studerade perioden förbereddes i samråd med samarbetspartierna Vänsterpartiet och Miljöpartiet, dels att den reformerade budgetprocessen inneburit att riksdagen genom ett enda beslut fattar beslut om utgiftsramar och utgiftstak, vilket enligt utvärderingen förefaller ha minskat oppositionspartiernas möjligheter att söka majoriteter för sina förslag. Vidare diskuteras i promemorian om det skett en attitydförändring bland riksdagsledamöterna.

Trots det minskade antalet tillkännagivanden under senare år konstaterar konstitutionsutskottet att tillkännagivandena inte åtgärdas snabbare av regeringen än tidigare. Tvärtom tycks de genomsnittliga handläggningstiderna ha förlängts. Samtidigt har andelen propositioner som återopats som åtgärd med anledning av tillkännagivanden tydligt ökat. Detta skulle, enligt konstitutionsutskottet, möjligen kunna tyda på att tillkännagivandena under senare år varit av en annan och mer krävande karaktär än tidigare.

Av promemorian framgår vidare att regeringens redogörelser för behandlingen av riksdagens skrivelser har förbättras avsevärt med åren. Under den första perioden (1975–1979/80) var redovisningarna i allmänhet mycket knapphändig. Successivt och i takt med att riksdagens utskott tagit upp behovet av förbättringar i skilda avseenden har redovisningarna blivit mer lättillgängliga och även utförligare.

Av promemorian framgår även att det av redogörelserna dock inte alltid går att direkt utläsa om tillkännagivandena följts helt eller delvis. I stor utsträckning hänvisar regeringen till att frågan behandlas i propositioner, utan att ange om tillkännagivandet därigenom tillgodoses eller inte. För

det stora flertalet tillkännagivanden förefaller emellertid regeringen ha följt riksdagens tillkännagivanden även om det många gånger dragit ut på tiden. Det är dock inte ovanligt att det direkt av redogörelsen framgår att regeringen inte avser att följa ett tillkännagivande.

Grundlagsutredningens betänkande

Mot bakgrund av bl.a. att riksdagens möjlighet att besluta om tillkännagivanden till regeringen inte kommer till uttryck i regeringsformen (där begreppet tillkännagivanden inte nämns) samt att denna möjlighet utgör en viktig funktion för riksdagen diskuterade Grundlagsutredningen (SOU 2008:125) behovet av att i någon form reglera användningen av tillkännagivanden.

Utredningens bedömning (s. 304 f.) var att riksdagens möjlighet att besluta om tillkännagivanden till regeringen inte bör regleras i regeringsformen. Utredningen konstaterade att det inte finns någon konstitutionell skyldighet för regeringen att följa ett tillkännagivande från riksdagen men att riksdagen har möjlighet att utnyttja sin normgivningsmakt eller finansmakt för att åstadkomma det resultat som tillkännagivandet syftade till, om regeringen inte följer ett tillkännagivande. Ytterst äger även riksdagen möjligheten att avge en misstroendeförklaring mot regeringen.

Utredningen påpekade även att den konstitutionella praxis som vuxit fram innebär att utgångspunkten bör vara att regeringen tillgodoser ett tillkännagivande, men om regeringen inte delar riksdagens mening i en fråga och inte har för avsikt att tillgodose riksdagens önskemål, bör den underätta riksdagen om detta inom den tidsgräns som angetts i tillkännagivandet. Även skälen till varför regeringen inte har tillgodosett tillkännagivandet bör redovisas.

Vidare konstaterade utredningen att ordningen i allt väsentligt fungerade väl och att det dessutom inte kunde uteslutas att praxis kunde komma att utvecklas ytterligare, något som skulle kunna försvåras med en reglering i grundlag.

Behandling av riksdagsskrivelserna under perioden 1991/92–2010/11

Nedan redogörs det i tabell 2 för antalet riksdagsskrivelser och andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser i regeringens redogörelser under perioden 1991/92–2010/11.

Av tabellen framgår att andelen ej slutbehandlade skrivelser under de senaste fem förra mandatperioderna har kretsat kring 35 % med några undantag.

Vidare kan noteras att antalet riksdagsskrivelser under varje riksmöte har minskat något från 1990-talets inledning för att sedan riksmötet 2000/01 stabilisera sig kring strax över 400 stycken. Det enda undantaget är antalet riksdagsskrivelser som redovisas i skrivelse 2007/08:75 (och

som alltså huvudsakligen gäller de riksdagsskrivelser som motiverats av riksdagsbeslut under riksmötena 2006/07 och tidigare), där antalet skrivelser uppgick till 391 stycken. En tänkbar förklaring till variationen i denna del är att en ny regering som stöddes av en riksdagsmajoritet tillträdde den 6 oktober 2006.

Tabell 2 Antalet redovisade samt andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser (rskr.) i regeringens redogörelser 1991/92–2010/11

Regeringens redogörelse	Redovisade rskr. (antal)	Ej slutbehandlade rskr. (antal)	Ej slutbehandlade rskr. (andel i %)
Skr. 1991/92:15	565	185	32,7
Skr. 1992/93:15	523	181	34,6
Skr. 1993/94:15	602	163	26,9
Skr. 1994/95:15	606	183	30,2
Skr. 1995/96:15	601	155	25,8
Skr. 1996/97:15	431	155	36,0
Skr. 1997/98:75	544	125	23,0
Skr. 1998/99:75	396	136	34,3
Skr. 1999/2000:75	381	144	37,8
Skr. 2000/01:75	403	148	36,7
Skr. 2001/02:75	412	166	40,3
Skr. 2002/03:75	428	174	40,7
Skr. 2003/04:75	423	155	36,6
Skr. 2004/05:75	428	155	36,2
Skr. 2005/06:75	425	153	36,0
Skr. 2006/07:75	457	173	37,9
Skr. 2007/08:75	391	153	39,1
Skr. 2008/09:75	413	143	34,6
Skr. 2009/10:75	432	115	26,6
Skr. 2010/11:75	430	98	22,8

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång av de kronologiska registren för riksdagsskrivelserna i skrivelse 1991/92:15, 1992/93:15, 1993/94:15, 1994/95:15, 1995/96:15, 1996/97:15, 1997/98:75, 1998/99:75, 1999/2000:75, 2000/01:75, 2001/02:75, 2002/03:75, 2003/04:75, 2004/05:75, 2005/06:75, 2006/07:75, 2007/08:75, 2008/09:75, 2009/10:75 och 2010/11:75.

Därutöver kan man under de tre senaste riksmötena skönja en oavbruten minskande trend vad gäller andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser. Under den granskade perioden har tidigare ingen betydande utveckling i riktning mot en minskning av andelen ej slutbehandlade skrivelser hållit i sig mer än ett riksmöte. Sedan redogörelsen i skrivelse 2007/08:75 minskar dock andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser påtagligt.

Riksdagens tillkännagivanden 2003/04–2010/11

Mot bakgrund av konstitutionsutskottets uttalade ambition (se bet. 2009/10: KU21 s. 23) att förstärka granskningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har det inom konstitutionsutskottets

kansli genomförts ett arbete i syfte att granska och analysera regeringens behandling av riksdagsskrivelser vilka innehåller riksdagens tillkännagivanden.

Utskottets granskning av regeringens redogörelser avlämnade under riksmötena 2003/04 t.o.m. 2010/11 (se tabell 3 nedan) visar att antalet tillkännagivanden som slutbehandlas i viss utsträckning minskar över den undersökta perioden (även om en viss variation finns). Av tabellen nedan framgår även att andelen slutbehandlade tillkännagivanden minskar under den undersökta perioden med undantag för de två sista riksmötena där andelen ökar väsentligt.

En annan och tydligare trend är att äldre tillkännagivanden slutbehandlas. Detta visas av den kraftiga ökningen av den genomsnittliga tidsåtgången för slutbehandling (dvs. antalet dagar mellan det att riksdagen beslutar om tillkännagivandet till dess att regeringen genom någon åtgärd slutbehandlar tillkännagivandet) för de tillkännagivanden som slutbehandlas i regeringens redogörelser som redovisas i tabell 3.

Tabell 3 Antalet och andelen slutbehandlade tillkännagivanden (tkg) och genomsnittlig tidsåtgång för slutbehandling 2003/04–2010/11

Regeringens redogörelse	Antal slutbehandlade tkg (<i>varav res.*</i>)	Andelen† slutbehandlade tkg (<i>totalt antal tkg</i>)	Genomsnittlig tidsåtgång i dagar (<i>varav res.*</i>)
Skr. 2003/04:75	76 (2)	32,2 (236)	760 (268)
Skr. 2004/05:75	65 (4)	31,0 (210)	1 010 (178)
Skr. 2005/06:75	49 (6)	25,1 (195)	1 045 (650)
Skr. 2006/07:75	59 (10)	24,7 (239)	1 092 (267)
Skr. 2007/08:75	43 (10)	23,2 (185)	1 048 (712)
Skr. 2008/09:75	31 (8)	21,5 (144)	1 311 (1 268)
Skr. 2009/10:75	45 (10)	36,2 (124)	1 788 (1 359)
Skr. 2010/11:75	35 (7)	34,7 (101)	2 007 (1 718)

Källa: Konstitutionsutskottets kansli genomgång och analys av slutbehandlade riksdagsskrivelser med tillkännagivanden i skrivelse 2003/04:75, 2004/05:75, 2005/06:75, 2006/07:75, 2007/08:75, 2008/09:75, 2009/10:75 och 2010/11:75.

*: Med "res." avses s.k. reservationstillkännagivanden, dvs. sådana tillkännagivanden som kommit till genom att kammaren valt att stödja en reservation.

†: Andelen uttrycks i procent.

De tillkännagivanden som slutbehandlades de senaste två riksmötena är betydligt äldre. Andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser under samma riksmöten (dvs. riksmötena 2008/09 och 2009/10 som dock behandlas i skr. 2009/10:75 och 2010/11:75) minskade betydligt (se tabell 2). Därtill framgår av tabellen ovan att s.k. reservationstillkännagivanden (dvs. tillkännagivanden som tillkommit genom att kammaren bifallit en reservation) behandlas på ett sådant sätt att den genomsnittliga tidsåtgången inte blir längre än för övriga tillkännagivanden, snarare tvärtom, dvs. att dessa tillkännagivanden slutbehandlas snabbare. Även om det relativt begränsade antalet s.k. reservationstillkännagivanden motiverar en viss försiktighet i hur resultatet av granskningen i denna del ska tolkas kan en iakttagelse

vara att tiden för slutbehandlingen av dessa tillkännagivanden inte blivit utdragen. Däremot kan inte denna granskning i detalj beskriva på vilket sätt och i vilken utsträckning som regeringens slutbehandling motsvarar de åtgärder riksdagen begärt (se dock nedan).

Utskottets granskning av regeringens redogörelser har även innefattat en kvantitativ mätning av de åtgärder genom vilka regeringen slutbehandlar riksdagens tillkännagivanden. Resultatet av granskningen i denna del redovisas i tabell 4 nedan. Tabellen redogör för andelen av de åtgärder från regeringen m.fl. som medfört att regeringen har slutbehandlat riksdagsskrivelserna med tillkännagivanden. Granskningen innebär att endast den senast vidtagna åtgärden, som därmed innebär en slutbehandling, registreras som orsaken till slutbehandlingen. I många fall har flera åtgärder genomförts i syfte att slutbehandla ett tillkännagivande (t.ex. har flertalet av de propositioner som regeringen åberopar som skäl till en slutbehandling av ett tillkännagivande föregåtts av någon utredningsåtgärd, dvs. SOU eller Ds). De kategorier av åtgärder som redovisas nedan i tabellen är propositioner (Prop.), skrivelser (Skr.), genomförda utredningar (SOU/Ds), utredningsdirektiv (Dir.), regeringsbeslut om förordning eller ändring av förordning (Förord.), regeringsuppdrag till myndigheter inklusive ändringar av regleringsbrev (Uppd.), övriga regeringsbeslut (Övr. reg. beslut) samt övriga åtgärder (Övr.). Med övriga regeringsbeslut åsyftas t.ex. regeringsbeslut om avtal med intresseorganisationer eller förordnande av styrelseledamöter.

Tabell 4 Andelen (i %) av sista åtgärd från regeringen m.fl. som leder till slutbehandling av tillkännagivanden (tkg) 2003/04–2010/11

Regeringens redogörelse	Prop.	Skr.	SOU/ Ds	Dir.	Förord.	Uppd.	Övr. reg. beslut	Övr.
Skr. 2003/04:75	47	8	0	8	4	1	1	30
Skr. 2004/05:75	53	3	0	15	6	6	5	13
Skr. 2005/06:75	55	12	2	12	4	6	2	6
Skr. 2006/07:75	61	3	2	2	17	5	2	8
Skr. 2007/08:75	33	5	0	16	5	26	5	12
Skr. 2008/09:75	68	6	6	3	6	3	3	3
Skr. 2009/10:75	62	9	7	9	0	4	0	9
Skr. 2010/11:75	69	0	6	3	9	6	3	6
Totalt	55	6	2	9	6	7	2	13

Källa: Konstitutionsutskottets kanslis genomgång och analys av slutbehandlade riksdagsskrivelser med tillkännagivanden i skrivelse 2003/04:75, 2004/05:75, 2005/06:75, 2006/07:75, 2007/08:75, 2008/09:75, 2009/10:75 och 2010/11:75.

Not: Ibland summeras inte alla åtgärder till exakt 100 % för varje skrivelse, på grund av avrundning.

Övriga åtgärder kan vara t.ex. myndighetsåtgärder och myndighetsbeslut (bl.a. utfärdande av allmänna råd eller föreskrifter), domstolsavgöranden och åtgärder från andra aktörer (riksdagsutskott eller EU-institutioner). I denna sistnämnda kategori ryms även fall när regeringen lagt skrivelsen till handlingarna.

Av tabellen framgår att andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner ökar under den undersökta perioden. Ett undantag som framträder i tabell 4 gäller redovisningen i skrivelse 2007/08:75, då andelen propositioner som åtgärd som leder till slutbehandling av ett tillkännagivande minskar betydligt och andelen utredningsdirektiv och regeringsuppdrag till myndigheter ökar avsevärt. En möjlig förklaring till detta kan återfinnas i det regeringsskifte som skedde under hösten 2006. Av underlaget till tabell 4 framgår att fördelningen av sista åtgärder för samtliga slutbehandlade tillkännagivanden (se raden Totalt i tabell 4 ovan) var densamma, med vissa mindre avvikelser³, som fördelningen i de fall som gäller s.k. reservationstillkännagivanden (se tabell 3 ovan). Detta skulle tyda på att regeringens behandling av s.k. reservationstillkännagivanden inte skiljer sig nämnvärt från regeringens behandling av riksdagens övriga tillkännagivanden.

Även om de ovan redovisade statistiska uppgifterna om regeringens slutbehandling av såväl riksdagsskrivelser som tillkännagivanden möjliggör vissa iakttagelser av förändringar över tid kan dessa uppgifter emellertid inte på ett mer precist sätt beskriva hur väl regeringens åtgärder svarar mot de begärda åtgärderna och de framhållna uppfattningarna i riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. För att besvara en sådan frågeställning krävs en mer kvalitativ granskning av såväl riksdagens skrivelser och tillkännagivanden som regeringens åtgärder. En sådan granskning torde kräva en omfattande arbetsinsats i likhet med tidigare genomförda uppföljnings- och utvärderingsarbeten (jfr bet. 2005/06:KU34 bilaga 7).

Övriga iakttagelser

I den genomgång av regeringens redogörelser under riksmötena 2003/04 t.o.m. 2010/11 som redovisas ovan kan man notera att uppgifter om att ett tillkännagivande har tillkommit genom att kammaren bifallit en reservation saknas vid sammanlagt minst 42 tillfällen. För de tillkännagivanden som slutbehandlades i skrivelse 2003/04:75 saknas noteringar om reservationer i tillkännagivandena om *krav på folkbokföring i Sverige* (bet. 2001/02:KrU21 mom. 8, rskr. 313) samt *EG:s framtida sammanhållningspolitik* (bet. 2002/03:NU2 mom. 4, rskr. 77). För de tillkännagivanden som slutbehandlades i skrivelse 2004/05:75 saknas noteringar om reservationer i tillkännagivandena om dels *turordning vid uppsägning m.m.* (bet. 2003/04:

³ För samtliga s.k. reservationstillkännagivanden som ingår i granskningen (57 st.) gäller att ca 58 % slutbehandlades genom en proposition, 2 % genom en skrivelse, 10 % genom ett utredningsdirektiv, 2 % genom en SOU, 9 % genom ett regeringsbeslut om förordning eller ändring av förordning, 12 % genom regeringsuppdrag till myndigheter och 7 % genom övriga åtgärder.

AU4 mom. 12, rskr. 226), dels *arbetskraftsinvandring* (bet. 2002/03:SfU8 mom. 7, rskr. 143), dels *övergångsregler* (bet. 2003/04:SfU15 mom. 1, rskr. 199). Så var även fallet i tillkännagivandena om dels *ensamkommande barn* (bet. 2001/02:SfU15 mom. 7, rskr. 287 samt bet. 2003/04:SfU2 mom. 12, rskr. 86), dels *naturvårdsavtal* (bet. 2004/05:MJU3 mom. 62, rskr. 41), dels *regelförenklning m.m.* (bet. 2002/03:NU1 mom. 3, rskr. 74), vilka återges i skrivelse 2005/06:75. I skrivelse 2006/07:75 gäller det tillkännagivandena om *tillfällig vapenamnesti* (bet. 2004/05:JuU19 mom. 23, rskr. 308 samt bet. 2005/06:JuU29 mom. 13, rskr. 225). I regeringens redogörelse för riksdagens skrivelser från 2007 och tidigare (skr. 2007/08:75) saknas noteringar om reservationer i tio tillkännagivanden om dels *utvärdering av rättshjälpslagen m.m.* (bet. 2005/06:JuU1 mom. 30, rskr. 119), dels *stärkt parlamentarisk kontroll* (bet. 2005/06:JuU12 mom. 4, rskr. 161), dels *EU:s flyktingpolitik* (bet. 2005/06:SfU10 mom. 17, rskr. 285), dels *kortare handläggningstider hos Centrala studiestödsnämnden och studiesocial utredning* (bet. 2005/06:UbU5 mom. 5 och 20, rskr. 150), dels *utveckling av nya högskoleprov* (bet. 2005/06:UbU3 mom. 26, rskr. 160), dels *vrak och ägarlösa båtar* (bet. 2004/05:FöU6 mom. 1, rskr. 170), dels *stranderosion i Stockholms skärgård* (bet. 2005/06:MJU19 mom. 6, rskr. 189), dels *demokrati och IT* (bet. 2003/04:KU19 mom. 29, rskr. 277), dels *konsumentverket* (bet. 2005/06:LU33 mom. 5, rskr. 377). För de tillkännagivanden som slutbehandlades i skrivelse 2008/09:75 gäller det tillkännagivandena om dels *kriminalisering av karteller* (bet. 2002/03:NU10 mom. 4, rskr. 194), dels *begäran om att regeringen verkställer riksdagens tillkännagivande angående mångfald inom barnomsorgen* (bet. 2004/05:UbU3 mom. 23, rskr. 126), dels *mångfald inom barnomsorgen* (bet. 2002/03:UbU19 mom. 2, rskr. 160), dels *asylsökande och rätten till arbete* (bet. 2005/06:SfU10 mom. 36, rskr. 285), dels *översyn av sexköpslagen* (bet. 2005/06:JuU22 mom. 18, rskr. 199), dels *skydd för företagshemligheter* (bet. 2004/05:LU12 mom. 5, rskr. 179), dels *Dublinärenden m.m.* (bet. 2005/06:SfU10 mom. 36, rskr. 285). För de tillkännagivanden som slutbehandlades i skrivelse 2009/10:75 saknas noteringar om reservationer i tillkännagivandena om dels *tillsättning av högre statliga tjänster* (bet. 2003/04:KU11 mom. 5, rskr. 173), dels *ändringar i namnlagen* (bet. 2004/05:LU13 mom. 1, rskr. 180), dels *barnpornografibrottets åldersrekvisit och preskriptionstid för barnpornografibrott* (bet. 2005/06:JuU22 mom. 35 och 37, rskr. 199), dels *prövning av ersättningen* (bet. 2005/06:UbU13 mom. 17, rskr. 240), dels *svenskundervisning för invandrare i folkhögskola* (bet. 2005/06:UbU22 mom. 5, rskr. 313), dels *översyn av mediekoncentrationen i Sverige* (bet. 2007/08:KU15 mom. 10, rskr. 141). För de tillkännagivanden som slutbehandlades i skrivelse 2010/11:75 saknas noteringar om reservationer i tillkännagivandena om dels *otillbörliga medel vid människohandelsbrott* (bet. 2005/06:JuU22 mom. 13, rskr. 199), dels *entreprenad* (bet. 2003/04:UbU12 mom. 15, rskr. 197), dels *lika villkor för skolor oavsett driftsform och sista datum för besked om etableringstill-*

stånd (bet. 2004/05:UbU8 mom. 1 och 10, rskr. 204), dels *lika villkor för fristående och kommunala skolor* (bet. 2005/06:UbU13 mom. 1, rskr. 240), dels *utökade sanktionsmöjligheter för Statens skolverk* (bet. 2005/06:UbU14 mom. 104, rskr. 241), dels *företagares rätt till a-kassa* (bet. 2003/04:AU6 mom. 185, rskr. 185).

Därtill saknas även ibland uppgift om att ett visst moment i en riksdagskrivelse är ett tillkännagivande. Detta är t.ex. fallet i tillkännagivandet om *tydliggörande av företagans ansvar* (bet. 2001/02:MJU22 mom. 4, rskr. 319 som återges i skr. 2006/07:75 s. 112) eller tillkännagivandet om *en parlamentarisk utredning av socialförsäkringarna* (bet. 2004/05:SfU1 mom. 1 [res. 1], rskr. 112 som återges i skr. 2004/05:75 s. 71–72). Dessa nyssnämnda brister är särskilt allvarliga i detta sammanhang eftersom den ovan redovisade granskningen grundar sig på uppgifter⁴ om tillkännagivanden som regeringen redovisar i sina redogörelser över behandlingen av riksdagens skrivelser.

I vissa andra fall förekommer uppgifter i regeringens redogörelser om att ett visst moment innebär ett tillkännagivande när så inte är fallet. Sådana felaktigt angivna tillkännagivanden förekommer om dels *balansansvar m.m. såvitt avser delmoment a) vad gäller åtgärder för att stärka kundernas ställning på energimarknaden* (bet. 2005/06:NU18 mom. 4, rskr. 346 som återges i skr. 2006/07:75 s. 143), dels *anslag under utgiftsområde 4 Rättsväsendet* (bet. 2010/11:JuU1 mom. 1 [res. 1], rskr. 101 som återges i skr. 2010/11:75 s. 31–32).

Undantagsvis finns det även i regeringens redogörelser tillkännagivanden som inte har beslutats av riksdagen. Detta gäller t.ex. vad som i skrivelse 2003/04:75 (s. 63) anges som ett tillkännagivande om *samverkan och finansiell samordning* (bet. 2001/02:SfU18 mom. 5, rskr. 334). Av riksdagens beslut (se 18 § i prot. 2001/02:124) framgår dock att kammaren biföll reservation 4 i betänkandet och att det av reservationens förslag till riksdagsbeslut framgår att riksdagen avslår de motioner som räknas upp i den aktuella beslutspunkten (se bet. 2001/02:SfU18).

Utskottets ställningstagande

Regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser har under flera år fortsatt att förbättrats och ger en, med enstaka undantag, fullständig och korrekt bild av riksdagens skrivelser och tillkännagivanden. Utskottet välkomnar detta och förutsätter att redogörelsens kvalitet, inte minst vad avser uppgifter om vilka åtgärder som planeras och bedömningar av när riksdagsskrivelser antas bli slutbehandlade, kommer att bibehållas i kommande redogörelser. Det finns dock alltjämt enligt utskottets mening utrymme för ytterligare förbättringar. Särskilt gäller det infor-

⁴ Enligt regeringens redogörelser ska de moment i utskottsbetänkanden som innehåller tillkännagivanden utmärkas i redovisningen med en asterisk (*), se t.ex. skrivelse 2010/11:75 s. 3.

mation om vilka åtgärder som planeras och om bedömningar av när riksdagsskrivelser kan antas bli slutbehandlade. Det sistnämnda aktualiseras i trafikutskottets yttrande, i vilket det framhålls att i fråga om sju av utskottets åtta tillkännagivanden som ännu inte har slutbehandlats saknas en tidpunkt för slutredovisning. Även om beredningsläget för dessa tillkännagivanden redovisas tämligen utförligt betonar trafikutskottet – i likhet med tidigare år – att det inte bör förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade. Trafikutskottet konstaterar att regeringens redovisning i skrivelsen inte har förbättrats i det avseendet. Även vad gäller uppgifter om vilka åtgärder som planeras kan förbättringar göras i kommande redogörelser, så som framgår av det av näringsutskottet uppmärksammade fallet med tillkännagivandet om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om lagstiftning eller andra åtgärder med innebörden att direkta eller indirekta statliga subventioner till kärnkraften inte kan påräknas.

Konstitutionsutskottet ser positivt på att tre av de fyra kvarvarande och näst äldsta riksdagsskrivelserna från riksmötet 1997/98 redovisas som slutbehandlade. Utskottet noterar dock samtidigt att ett tillkännagivande från riksmötet 1994/95 som gäller frågan om ett statligt fritidsbåtsregister alltså inte är slutbehandlad. Utskottet önskar i detta sammanhang, i likhet med trafikutskottet som föreslog tillkännagivandet, påminna om konstitutionsutskottets tidigare uttalande om att regeringen måste kunna avstå från att vidta de åtgärder tillkännagivandet avser om det visar sig finnas omständigheter som hindrar ett genomförande eller om regeringen gör en annan bedömning än riksdagen. En förutsättning bör då vara att regeringens bedömningar redovisas för riksdagen.

Utskottet noterar dels att andelen ej slutbehandlade riksdagsskrivelser under de senaste tre riksmötena minskat påtagligt, dels att andelen slutbehandlade tillkännagivanden under de senaste två riksmötena ökat väsentligt. Enligt utskottet är det viktigt att riksdagsskrivelser och särskilt de som innehåller tillkännagivanden slutbehandlas utan onödig tidsutdräkt. Den utveckling som kan iakttas ter sig alltså gynnsam. Utskottet vill dock påminna om att en förutsättning för att en minskning av andelen ej slutbehandlade skrivelser ska betraktas som värdefull är att regeringens slutbehandling av riksdagsskrivelser görs med stor omsorg om riksdagens tillkännagivanden. I sammanhanget noterar konstitutionsutskottet näringsutskottets kritik av regeringens bristande redovisning i årets redogörelse och regeringens beslut att betrakta ett tillkännagivande om en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för Kvalitetsutveckling som slutbehandlat. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets tidigare uttalanden om vikten av att beakta tillkännagivanden med stor omsorg innan dessa slutbehandlas finner näringsutskottet det ansvariga departementets behandling av det berörda tillkännagivandet förvånande. Vidare bör enligt näringsutskottet regeringen i nästa års redogörelse åter-

komma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet. Konstitutionsutskottet delar näringsutskottets bedömning och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att näringsutskottets synpunkter ska bli beaktade.

Vad gäller ännu ej slutbehandlade tillkännagivanden har regeringen angett att frågan om tonnageskatt bereds vidare så skyndsamt som möjligt men utan att inkräkta på andra mer prioriterade skattefrågor. Skatteutskottet anser dock att vissa förhållanden motiverar att tonnageskatten ges en högre prioritet i det fortsatta arbetet. Socialförsäkringsutskottet förutsätter att regeringen dels redovisar det inom utskottets beredningsområde äldsta ej slutbehandlade tillkännagivandet om vissa frågor om aktivitetsersättning så snart som möjligt, dels skyndsamt bereder frågan om misshandlade kvinnor efter att Migrationsverkets förlängda uppdrag slutförts. Därutöver understryker socialförsäkringsutskottet, liksom tidigare, vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt. Näringsutskottet erinrar mot bakgrund av regeringens hantering av ett tillkännagivande om en översyn av upphovsrättslagen om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika en onödig tidsutdräkt när det gäller att hör samma riksdagens tillkännagivanden. Om det trots detta drar ut på tiden är det angeläget att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsakerna till fördröjningen. Konstitutionsutskottet gör ingen annan bedömning än de nämnda utskotten och förutsätter att regeringen vidtar de åtgärder som krävs för att utskottens synpunkter ska bli beaktade.

På sitt eget område noterar konstitutionsutskottet att det fortsättningsvis får anses råda en viss oklarhet när det gäller regeringens redovisning av resultatet av den översyn av handläggningen av ärenden om bortförda barn som riksdagen via ett tillkännagivande begärt att regeringen ska genomföra och som regeringen i årets skrivelse säger sig ha redovisat. I sammanhanget önskar konstitutionsutskottet påminna om sina och utrikesutskottets bedömningar när frågan behandlades under det förra riksmötet. Regeringen pekar nu bl.a. på att förslag från en remissbehandlad departementspromemoria bereds i Regeringskansliet. Även om regeringen i sin redogörelse nämner departementspromemorians förslag kan inte detta enligt konstitutionsutskottet anses motsvara den begäran som finns i tillkännagivandet om att regeringen i lämplig form informerar riksdagen om resultaten av en genomförd översyn. Dessutom påminner utskottet om att utrikesministern i riksdagens kammare den 1 juni 2009 utlovade en återrapportering till riksdagen i frågan. Såvitt utskottet kunnat utröna har inte riksdagen fått information om resultaten av den nu genomförda översynen. Utskottet förutsätter därför att regeringen snarast återkommer till riksdagen i enlighet med det aktuella tillkännagivandet.

Vidare kan utskottet konstatera att regeringens redogörelse saknar en redovisning av riksdagens tillkännagivande om effektiviseringen av Regeringskansliets resurser. Utskottet förutsatte redan våren 2009 att eventuella

brister i Regeringskansliets rutiner skulle åtgärdas i syfte att förhindra att tillkännagivanden saknas i regeringens redogörelse. Utskottet påminner nu om detta.

Konstitutionsutskottet strävar efter att förstärka granskningen av regeringens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser. Utskottet kan bl.a. konstatera att den genomsnittliga tiden under de senaste åtta åren för slutbehandling av de tillkännagivanden som kommit till genom att kamraren valt att stödja en reservation inte blivit utdragen jämfört med samtliga slutbehandlade tillkännagivanden. Andra iakttagelser som utskottet gör under den undersökta perioden är att andelen tillkännagivanden som slutbehandlas genom propositioner ökar och att äldre tillkännagivanden slutbehandlas. Utskottet avser att ytterligare utveckla granskningen och ämnar återkomma om de sätt på vilka en sådan vidareutveckling kan genomföras vid utskottets nästa behandling av frågan.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Skrivelsen

Regeringens skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

BILAGA 2

Skatteutskottets yttrande 2010/11:SkU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har gett skatteutskottet och övriga utskott tillfälle att yttra sig över regeringens skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Av de skrivelser som tas upp i regeringens redogörelse avser 40 riksdagens beslut i ärenden där skatteutskottet haft beredningsansvaret. I de allra flesta fallen gäller det skrivelser som har samband med lagstiftningsärenden som utskottet har berett under 2010. Fyra tillkännagivanden redovisas som inte slutbehandlade. Dessa fyra beslut gäller följande frågor.

Avskaffande av reklamskatten

Riksdagens skrivelse den 10 april 2002 med anledning av yrkanden i motioner (S, M, V, KD, C, FP och MP) avser ett tillkännagivande om att en avveckling av reklamskatten bör prioriteras i den kommande budgetberedningen, dock med beaktande av de budgetpolitiska målen (rskr. 2001/02:201, bet. 2001/02:SkU20).

Enligt tidigare redogörelser har frågan prioriterats för budgetåren 2003–2005 utan att förutsättningar bedömts föreligga för finansiering av ett avskaffande av reklamskatten med beaktande av de budgetpolitiska målen.

I redogörelsen för 2005 redovisades att regeringen i den närmast föregående budgetberedningen funnit det möjligt att finansiera ett första steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten (prop. 2005/06:1 finansplan m.m. avsnitt 5.6.3) fr.o.m. den 1 januari 2006. Skatten på annonser i allmänna nyhetstidningar sänktes från 4 till 3 % och reklamskatten i övrigt från 11 till 8 %. Samtidigt höjdes gränsen för när skatt måste betalas från 12 till 50 miljoner kronor. Skattesänkningen beräknades motsvara drygt 300 miljoner kronor. I redogörelsen för 2006 hänvisade regeringen till vad den framhållit i budgetpropositionen för 2007, nämligen att det är viktigt att den resterande reklamskatten kan avskaffas så snart som möjligt men att finansiering saknas. I redogörelsen för 2007 hänvisades till att reger-

ingen i budgetpropositionen för 2008 (prop. 2007/08:1 finansplan m.m. avsnitt 5.7.3) aviserat ett ytterligare steg i avskaffandet av den resterande reklamskatten, vilket också har genomförts (prop. 2007/08:18 Sänkt reklamskatt för vissa periodiska publikationer). Samtliga periodiska publikationer, även gratisutdelade, som inte är annonsblad, katalog eller program har därmed fått samma lägre reklamskatt som sedan den 1 januari 2006 gäller för allmänna nyhetstidningar. Lagändringarna tillämpades retroaktivt fr.o.m. den 1 januari 2007.

I redogörelserna för 2008 (s. 70), 2009 (s. 66) och 2010 (s. 65) har regeringen hänvisat till att regeringen i budgetpropositionerna för 2009, 2010 respektive 2011 har angivit att frågan om ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten hade prövats i budgetberedningen. Regeringen vidhåller i redogörelserna uppfattningen att den resterande reklamskatten bör avskaffas. Regeringen framhåller emellertid i den aktuella redogörelsen att den dock, till följd av den stora osäkerheten i den ekonomiska utvecklingen, fortsatt att prioritera skatteändringar som på såväl kort som lång sikt stärker sysselsättningen före ytterligare sänkning av reklamskatten.

Tonnageskatt

Riksdagens skrivelse den 15 mars 2007 med bifall till motion 2006/07:T241 yrkande 4 (C) avser ett tillkännagivande om att regeringen ska påskynda beredningen av en tonnageskatt för sjöfartsnäringen och återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning (rskr. 2006/07:115, bet. 2006/07:SkU11 punkt 2).

I skrivelsen (s. 65) anför regeringen att frågan om införande av tonnageskatt har utretts av Tonnageskatteutredningen (SOU 2006:20, Tonnageskatt). Det kan även uppmärksammas att sjöfartens konkurrensförutsättningar i övrigt har utretts av Utredningen om sjöfartens konkurrensförutsättningar som i oktober 2010 lämnade ett betänkande (SOU 2010:73, Svensk sjöfarts konkurrensförutsättningar). Betänkandet har varit på remiss och bereds vidare inom Regeringskansliet. Under året har regeringen och riksdagen prioriterat många skattefrågor. Frågan om tonnageskatt bereds vidare så skyndsamt som möjligt men utan att inkräkta på andra mer prioriterade skattefrågor. Ärendet bereds vidare inom Regeringskansliet.

Beskattning av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet

Riksdagens skrivelse den 20 maj 2009 med delvis bifall till motionerna 2008/09:Sk16 yrkande 2 (S) och 2008/09:Sk17 yrkande 2 (MP) avser ett tillkännagivande om att regeringen ska undersöka möjligheten av att beskatta sådana kostnadsersättningar till ledamöter i Europaparlamentet

som betalas ut för utövande av uppdraget, men som inte motsvaras av utgifter som ersättningarna är avsedda att täcka och att regeringen ska återkomma till riksdagen i frågan (rskr. 2008/09:270, bet. 2008/09:SkU36).

I skrivelse 2009/10:75 (s. 76) gjorde regeringen bedömningen att Europaparlamentet har att exklusivt fastställa villkoren för kostnadsersättningen och att denna ska vara skattefri. Regeringen gjorde med hänsyn till detta bedömningen att det inte är möjligt att beskatta ledamöternas kostnadsersättningar. Regeringen redovisade därför som sin avsikt att överväga att lägga skrivelsen till handlingarna. I yttrande 2009/10:SkU4y till konstitutionsutskottet över förra årets skrivelse betonade skatteutskottet att riksdagen genom tillkännagivandet har förutsatt att regeringen ska ombesörja en närmare undersökning av möjligheten att nationellt beskatta sådana kostnadsersättningar för utövande av uppdraget som inte motsvaras av utgifter som ersättningarna är avsedda att täcka. Utskottet ansåg att den redovisning som presenterades i den förra skrivelsen inte uppfyllde detta krav utan förutsatte att regeringen skulle ta initiativ till en mer ingående behandling av frågan.

I den här förevarande skrivelsen (s. 69) redovisar regeringen att den alltjämt gör bedömningen att Europaparlamentets ledamotsstadga (2005/684/EG, Euratom) inte ger utrymme för att beskatta ledamöternas kostnadsersättningar. Av artikel 20 i ledamotsstadgan framgår att ledamöterna har rätt till ersättning för de kostnader som uppstår under utövandet av deras uppdrag och att ersättningen, med undantag för resekostnadsersättning, kan ges enligt schablon. I artikeln framgår också att det är Europaparlamentet som fastställer villkoren för kostnadsersättningen. Enligt artikel 12.6 i ledamotsstadgan ska kostnadsersättningen vara skattefri. Inte heller Danmark och Finland beskattar kostnadsersättningarna. Mot denna bakgrund anser regeringen att det inte är möjligt att beskatta ledamöternas kostnadsersättningar. Vid den förnyade behandling av frågan som föranletts av skatteutskottets tidigare uttalande kommer regeringen följaktligen fram till samma slutsats som tidigare, dvs. att det inte är möjligt att beskatta ledamöternas kostnadsersättningar.

Utredning om fastighetstaxeringen av bostäder

Riksdagens skrivelse den 11 mars 2010 med delvis bifall till motionerna 2009/10:Sk212 (M), 2009/10:Sk362 (KD), 2009/10:Sk460 (M), 2009/10:Sk490 (M), 2009/10:Sk528 (M) och 2009/10:C413 yrkande 2 (M) avser ett tillkännagivande om en utredning för att belysa förutsättningarna att avskaffa fastighetstaxeringen på bostäder (rskr. 2009/10:205, bet. 2009/10:SkU27 punkt 10).

Av redogörelsen framgår att regeringen med anledning av utskottets tillkännagivande i budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1 Förslag till statsbudget, finansplan m.m. avsnitt 6.4.4 s. 142) aviserade att regeringen

hade för avsikt att tillsätta en utredning som skulle ges i uppdrag att lämna förslag om att avskaffa eller avsevärt förenkla systemet med fastighetstaxering av bostäder.

Den aviserade utredningen tillsattes den 24 februari 2011 (dir: 2011:13) Översyn av fastighetstaxeringen av bostäder.

Utskottets överväganden

Reklamskattens konstruktion har medfört att en stor andel av skatten betalas av dagstidningarna samtidigt som reklam t.ex. via tv och Internet inte träffas av denna skatt. Utskottet noterar att regeringen i enlighet med intentionerna i riksdagens tillkännagivande återkommande har prövat förutsättningarna för att ta bort reklamskatten utifrån de offentligfinansiella förutsättningarna. Senast inför budgetförslaget för 2011 har regeringen kommit till slutsatsen att ytterligare steg för att avskaffa reklamskatten för närvarande inte kan tas. En sådan prövning är i överensstämmelse med tillkännagivandets ordalydelse. Utskottet förutsätter dock liksom tidigare att reklamskatten avskaffas i kommande förslag från regeringen.

Det framgår av skrivelsen att frågan om tonnageskatt bereds vidare så skyndsamt som möjligt men utan att inkräkta på andra mer prioriterade skattefrågor. Utskottet vill betona att det i riksdagen finns en samstämmig uppfattning om att det är angeläget att denna fråga snart får sin lösning. Utskottet vill framhålla att Sverige utmärker sig gentemot andra sjöfartsnationer inom EU genom att inte ge sjöfartsnäringen möjlighet att betala tonnageskatt som alternativ till vanlig inkomstbeskattning. Utskottet har också gjort bedömningen att frågan om tonnageskatt är av vikt för rederi-näringens utveckling i Sverige. Vidare har utskottet erinrat om att kommissionen i de strategiska målen för Europas sjötransporter fram till 2018 anfört bl.a. att tydliga och konkurrenskraftiga EU-ramar för tonnagebeskattning, inkomstbeskattning och statligt stöd bör upprätthållas och i tillämpliga fall förbättras mot bakgrund av erfarenheterna från tillämpningen av de tidigare riktlinjerna för statligt stöd till sjötransport. Kommissionen har betonat att EU-flaggstater står inför en skarp konkurrens från flaggstater utanför EU. Allt detta motiverar enligt utskottets uppfattning att tonnage-skatten ges en högre prioritet i det fortsatta arbetet.

När det gäller beskattningen av ersättningar till ledamöter i Europaparlamentet anser utskottet det vara otillfredsställande att kostnadsersättningar vid tillämpning av Europaparlamentets ledamotsstadga undantas från beskattning utan att det krävs dokumentation om att ersättningarna till fullo har använts för att täcka utgifter som har varit nödvändiga för att utöva uppdraget som ledamot i Europaparlamentet. Utskottet tvingas konstatera att regeringen anser det inte vara möjligt att finna en lösning för att ändra detta.

Utskottet har inte någon kommentar med anledning av regeringens redovisning i övriga delar.

Stockholm den 14 april 2011

På skatteutskottets vägnar

Henrik von Sydow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Henrik von Sydow (M), Jennie Nilsson (S), Ulf Berg (M), Fredrik Olovsson (S), Lena Asplund (M), Christina Oskarsson (S), Fredrik Schulte (M), Hans Olsson (S), Gunnar Andréén (FP), Karin Nilsson (C), Anders Karlsson (S), Jessika Vilhelmsson (M), Helena Leander (MP), Lars Gustafsson (KD), David Lång (SD) och Jacob Johnson (V).

Särskilt yttrande

Helena Leander (MP) anför:

Regeringen har år efter år i budgetarbetet funnit att reklamskatten av statsfinansiella skäl inte kan avskaffas. Eftersom reklamskatten uppenbarligen är viktig för statsfinanserna kan ett bättre sätt att komma till rätta med problemet med rådande snedvridning vara att undersöka möjligheterna att i stället utvidga reklamskatten till att omfatta även tv, radio, Internet och direktreklam. Miljöpartiet har lagt fram ett förslag om en sådan utvidgning. Senast har detta förslag behandlats av riksdagen i mars 2011 (bet. 2010/11:SkU21) men inte fått majoritet. Vi avser emellertid att återkomma med förslag om ett nytt tillkännagivande till regeringen som innebär att reklamskatten behålls och utvidgas.

BILAGA 3

Socialförsäkringsutskottets yttrande 2010/11:SfU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet anmodade den 17 mars 2011 övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Regeringens redogörelse omfattar huvudsakligen regeringsbeslut från perioden den 1 januari–31 december 2010. Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Socialförsäkringsutskottet redovisar i detta yttrande sina överväganden om behandlingen av de riksdagsskrivelser som gäller socialförsäkringsutskottets beredningsområde.

Utskottets överväganden

I skrivelsen redovisas behandlingen av 17 riksdagsskrivelser i ärenden som beretts av socialförsäkringsutskottet. 12 av dessa anges som slutbehandlade medan 5 ännu inte hade slutbehandlats under perioden. Av de skrivelser som inte hade slutbehandlats är en från riksmötet 2003/04, tre från riksmötet 2005/06 och en från riksmötet 2010/11.

När det gäller det äldsta ärendet, rskr. 2003/04:102 om aktivitetsersättning, anges bl.a. att beredningen av den framtida utformningen av aktivitetsersättningen fortgår. Utskottet förutsätter att regeringen redovisar detta ärende så snart som möjligt.

Beträffande rskr. 2005/06:90 om sjuklön noterar utskottet att den parlamentariskt tillsatta kommittén om hållbara försäkringar vid sjukdom och arbetslöshet bl.a. ska behandla frågan om sjuklönesystemet. Småföretagarnas situation ska särskilt uppmärksammas (dir. 2010:48).

I redogörelsen anges angående rskr. 2005/06:190 om misshandlade kvinnor att regeringen i regleringsbrevet för budgetåret 2011 har gett Migrationsverket ett förlängt uppdrag att senast den 31 december 2011 lämna en redogörelse för tillämpningen av bestämmelsen om att fortsatt uppehållstillstånd får ges när ett förhållande upphört främst på grund av våld eller annan allvarlig kränkning. Utskottet utgår från att regeringen därefter skyndsamt bereder frågan.

Utskottet vill, liksom tidigare, understryka vikten av att konkreta beredningsåtgärder med anledning av ett riksdagsbeslut påbörjas så snart som möjligt.

Stockholm den 14 april 2011

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Gunnar Axén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Gunnar Axén (M), Tomas Eneroth (S), Fredrik Lundh Sammeli (S), Eva-Lena Jansson (S), Finn Bengtsson (M), Shadiye Heydari (S), Solveig Zander (C), Jasenko Omanovic (S), Saira Quicklund (M), Gunvor G Ericson (MP), Emma Henriksson (KD), Erik Almqvist (SD), Wiwi-Anne Johansson (V), Gunilla Nordgren (M), Annelie Karlsson (S), Eva Lohman (M) och Emma Carlsson Löfdahl (FP).

BILAGA 4

Trafikutskottets yttrande 2010/11:TU4y

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har begärt att övriga utskott yttrar sig över regeringens skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen samt eventuella motioner. I skrivelsen lämnar regeringen en redovisning av de beslut som regeringen fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under tiden den 1 januari–31 december 2010. Vidare lämnar regeringen i skrivelsen vissa uppgifter om antalet gällande författningar samt om arbetet med regel­förbättring och språkvård.

Trafikutskottet har med anledning av detta granskat behandlingen av de skrivelser som riktats till regeringen med anledning av utskottets betänkan­den.

Inga motioner har väckts med anledning av skrivelsen.

Trafikutskottets överväganden

Skrivelsen

Sammanställningen över behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen avser huvudsakligen sådana åtgärder som vidtagits under tiden den 1 januari–31 december 2010. I skrivelsen anges att redovisningen, för att underlätta för riksdagsutskotten att vid sitt utvärderings- och uppföljningsarbete få en så aktuell bild som möjligt, har fått omfatta även vissa regeringsbeslut från tiden efter den egentliga redovisningsperiodens utgång. Detta förfarande har använts om riksdagsskrivelserna därigenom har kunnat rapporteras som slutbehandlade. I skrivelsen redovisas beslut och beredningsläge för sammanlagt 32 riksdagsskrivelser till regeringen sedan 1994/95 med anledning av trafikutskottets betänkanden. Av dessa riksdagsskrivelser redovisas 21 som slutbehandlade, medan beredningen ännu inte är avslutad för 11 riksdagsskrivelser.

Riksdagsskrivelser till regeringen med anledning av trafikutskottets betänkanden

Riksmöte	Antal skrivelser	Slutbehandlade	Inte slutbehandlade
1994/95	1	-	1
1997/98	1	1	-
1999/2000	1	-	1
2002/03	1	1	-
2003/04	1	-	1
2004/05	1	-	1
2005/06	5	1	4
2008/09	1	1	-
2009/10	13	11	2
2010/11	7	6	1
Summa	32	21	11

Källa: Skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Redogörelser lämnar regeringen vidare uppgifter om vilka riksdagsskrivelser som innehåller tillkännagivanden där riksdagen angett något som sin mening. Av regeringens skrivelse framgår att av de 21 riksdagsskrivelser som har slutbehandlats under 2010 inom trafikutskottets beredningsområde innehåller 3 tillkännagivanden riktade till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande som slutbehandlats under 2010

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande	Tillkännagivande/innebörd
1997/98:192 En reformerad yrkestrafiklagstiftning	Medicinska krav för yrkestrafiken
2002/03:161 Trafiksäkerhet	Körkort för deltagare i försöksverksamhet om alkohol m.m.
2005/06:222 Trafiksäkerhet	Alkohol i trafiken

Källa: Skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Riksdagsskrivelse 1997/98:192 En reformerad yrkestrafiklagstiftning avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anfört om medicinska krav för yrkestrafiken. I regeringens skrivelse redovisas att frågan om medicinska krav slutbehandlades i proposition 2009/10:209 Ålderskrav vid buss- och taxitransporter.

Riksdagsskrivelse 2002/03:161 Trafiksäkerhet avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anfört om körkort för deltagare i försöksverksamheten om alkohol m.m. I regeringens skrivelse redovisas att Alkoholutredningen överlämnade sitt betänkande (SOU 2008:84) Alkohol för rattfyllerister och körkortsprov i privat regi den 9 oktober 2008. Betänkandet, som har remitterats, har legat till grund för proposition 2010/11:26 Alkohol efter rattfylleri som överlämnades till riksdagen den 21 oktober 2010. Riksdagen har antagit de lagar som föreslogs i propositionen och regeringen utfärdade lagarna den 16 december 2010 (SFS 1914–1915).

Riksdagsskrivelse 2005/06:222 Trafiksäkerhet avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anfört om alkohol i trafiken. I regeringens skrivelse redovisas att frågan om kvalitetssäkring av alkohol när det gäller systemet för alkohol som villkor för körkort efter rattfylleri har behandlats i proposition 2010/11:26 Alkohol efter rattfylleri. Regeringen utfärdade de lagar riksdagen antagit med anledning av propositionen den 16 december 2010 (SFS 1914 – 1915).

Enligt regeringens redovisning har 18 riksdagsskrivelser till regeringen där det inte finns något tillkännagivande blivit slutbehandlade under 2010. Dessa riksdagsskrivelser avser perioden 2008/09–2010/11.

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande som slutbehandlats under 2010

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande
2008/09:145 Framtidens resor och transporter – infrastruktur för hållbar tillväxt
2009/10:59 Ändrad verksamhetsform för Banverkets enhet Banverket Produktion
2009/10:114 Ändrad verksamhetsform för flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket samt vissa luftfartsfrågor
2009/10:183 Ny myndighetsstruktur på transportområdet

 Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande

2009/10:187 Ändring i lagen om luftfartsskydd

2009/10:253 Ändrade regler om ersättning vid sjukdom och ökad flexibilitet för anställning av sjömän

2009/10:297 Tillgängliga elektroniska kommunikationer

2009/10:298 Ålderskrav vid buss- och taxitransporter m.m.

2009/10:349 Åtgärdsplanering för transportsystemet 2010–2021 m.m.

2009/10:350 Några körkorts- och fordonsfrågor

2009/10:378 Ny postlag m.m.

2009/10:379 Ny kollektivtrafiklag m.m.

2010/11:33 Vägsäkerhetslag

2010/11:34 Genomförande av tredje sjösäkerhetspaketet – del 1

2010/11:58 Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet

2010/11:59 Avgifter i Transportstyrelsens verksamhet

2010/11:82 Åtgärder för att höja kvaliteten i järnvägssystemet

2010/11:83 Alkolås efter rattfylleri

 Källa: Skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Av regeringens redovisning framgår att 11 riksdagsskrivelser inte är slutbehandlade. Av dessa innehåller 8 tillkännagivanden riktade till regeringen. För en av de riksdagsskrivelser där riksdagen riktar ett tillkännagivande till regeringen redovisas beräknad sluttidpunkt våren 2011.

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande som inte slutbehandlats under 2010

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande	Innebörd	Beräknad sluttidpunkt
1994/95:232 Sjöfart	Återinförande av det statliga fritidsbåtsregistret	Ärendet bereds
1999/2000:166 Trafiksäkerhet m.m.	Ansvaret för lastsäkring	Ärendet bereds
2003/04:161 Fordonsfrågor	Regelverk för fordonsvikter	Våren 2011
2004/05:178 Sjösäkerhet m.m.	Kompetensbevis och hastighetsbegränsning avseende fritidsbåtar	Ärendet bereds
2005/06:134 Skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel	Lagförslaget och sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen	Ärendet bereds

Riksdagsskrivelser till regeringen med tillkännagivande	Innebörd	Beräknad sluttidpunkt
2005/06:223 Sjöfartsfrågor	Miljö- och säkerhetsfrågor i Östersjöområdet	Ärendet bereds
2005/06:259 Åtgärder mot svarttaxi m.m.	Ekonomisk brottslighet inom taxinäringen	Ärendet bereds
2009/10:228 Drivmedels- och fordonsfrågor m.m.	Konsekvenser som lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel har för mindre tankställen i glesbygd	Ärendet bereds

Källa: Skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande som inte slutbehandlats under 2010

Riksdagsskrivelser till regeringen utan tillkännagivande	Beräknad sluttidpunkt
2005/06:308 Moderna transporter	Ärendet bereds
2009/10:117 Utgiftsområde 22 Kommunkationer	Ärendet bereds
2010/11:138 Utgiftsområde 22 Kommunkationer	Ärendet bereds

Källa: Skrivelse 2010/11:75 Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen.

Trafikutskottets ställningstagande

Trafikutskottet kan inledningsvis konstatera att riksdagens beslut inom utskottets beredningsområde avspeglas på ett fullständigt sätt i regeringens redovisning. Därmed har trafikutskottet inga invändningar mot regeringens formella redovisning av de beslut som riksdagen fattat.

Trafikutskottet kan konstatera att regeringens redovisning för 2010 visar att det finns det 8 tillkännagivanden som ännu inte slutbehandlats. Ett av dessa avses bli slutredovisade våren 2011. För övriga 7 tillkännagivanden finns det således ingen sluttidpunkt angiven. Utskottet kan notera att beredningsläget för dessa tillkännagivanden redovisas tämligen utförligt i skrivelserna, men vill betona – i likhet med tidigare år – att det inte bör förekomma att riksdagsskrivelser med tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år utan att det redovisas en bedömning av när dessa kan bli slutbehandlade. Trafikutskottet kan konstatera att regeringens redovisning i skrivelserna inte förbättrats i det avseendet.

Trafikutskottet granskar i enlighet med tidigare konstitutionell praxis särskilt de tillkännagivanden som redovisats som slutbehandlade i regeringens redovisning. Utskottet kan då välkomna att regeringen slutredovisat det näst äldsta tillkännagivandet om medicinska krav för yrkestrafiken (*riks-*

dagsskrivelse 1997/98:192) genom proposition 2009/10:209 Ålderskrav vid buss- och taxitransporter. Trafikutskottet tillstyrkte propositionens förslag i betänkande 2009/10:TU23 i maj 2010.

Ytterligare två tillkännagivanden har slutbehandlats 2010. Det ena rör ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anfört om körkort för deltagare i försöksverksamheten om alkolås m.m. (*riksdagsskrivelse 2002/03:161*). I regeringens skrivelse redovisas att Alkolåsutredningen överlämnade sitt betänkande (SOU 2008:84) Alkolås för rattfyllerister och körkortsprov i privat regi den 9 oktober 2008. Betänkandet, som har remitterats, har legat till grund för proposition 2010/11:26 Alkolås efter rattfylleri som överlämnades till riksdagen den 21 oktober 2010. Det andra slutbehandlade tillkännagivandet avser ett tillkännagivande från riksdagen till regeringen om vad utskottet anfört om alkohol i trafiken (*riksdagsskrivelse 2005/06:222*). I regeringens skrivelse redovisas att frågan om kvalitetssäkring av alkolås har när det gäller systemet för alkolås som villkor för körkort efter rattfylleri behandlats i proposition 2010/11:26 Alkolås efter rattfylleri. Riksdagen har antagit de lagar som föreslogs i propositionen och regeringen utfärdade lagarna den 16 december 2010 (SFS 1914–1915). Trafikutskottet har inte något att invända mot regeringens slutbehandling av dessa tillkännagivanden med hänsyn till de åtgärder som vidtagits.

Trafikutskottet vill samtidigt peka på att det fortfarande återstår ett antal tillkännagivanden där det förflutit lång tid sedan riksdagen avgav dem. Av regeringens redogörelse framgår att 4 tillkännagivanden är från riksmöten mellan 1994/95 och 2004/05 och 4 tillkännagivanden från riksmöten mellan 2005/06 och 2009/10. Det äldsta tillkännagivandet från riksmötet 1994/95 rör återinförandet av det statliga fritidsbåtsregistret (*riksdagsskrivelse 2004/95:232*). Av regeringens redogörelse framgår att regeringen den 30 januari 2003 gav Sjöfartsverket i uppdrag att utreda de tekniska, administrativa och ekonomiska förutsättningarna för ett fritidsbåtsregister samt att undersöka i vilken omfattning fritidsbåtar omfattas av ansvarsförsäkring. Uppdraget redovisades i en promemoria som överlämnades till Näringsdepartementet den 21 oktober 2003. Promemorian remitterades för synpunkter, och remisstiden gick ut den 28 mars 2004. En departementspromemoria, Ds 2008:32 om behörighetsbevis för fritidsbåtar och fritidskepp, har utarbetats och remitterats.

Två tillkännagivanden som också återstår att slutredovisa rör förnybara drivmedel. Det ena är ett tillkännagivande om sammanhängande åtgärder för att främja förnybara bränslen (*riksdagsskrivelse 2005/06:134*). Av regeringens redogörelse framgår bl.a. att regeringen den 23 juni 2010 beslutade förordning om ändring i förordningen (2007:1153) med instruktion för Statens energimyndighet. Beslutet innebär bl.a. att myndigheten ska verka för att målet för förnybar energi i transportsektorn till 2020 ska uppnås. Statens energimyndighet har på uppdrag av regeringen tagit fram ett underlag till nationell handlingsplan för energi från förnybara energikällor. Hand-

lingsplanen överlämnades till Europeiska kommissionen den 30 juni 2010. Regeringen har i prop. 2008/09:163 En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi gjort bedömningen att utvecklingen bör inriktas på att Sverige 2030 har en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen. I budgetpropositionen för 2011 presenterade regeringen förslag som innebar att det fr.o.m. den 1 januari 2011 blivit möjligt att öka den skattebefriade låginblandningen av biodrivmedel i bensin och diesel.

Det andra tillkännagivandet som också rör förnybara drivmedel och som återstår att redovisa är konsekvenser som lagen om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel har för mindre tankställen i glesbygd (*riksdagskrivelse 2009/10:228*). Av regeringens redogörelse framgår att regeringen har gett Transportstyrelsen i uppdrag att se över dispensförfarandet enligt lagen (2005:1248) om skyldighet att tillhandahålla förnybara drivmedel med tillhörande författningar med syftet att mildra konsekvenserna för bl.a. mindre försäljningsställen av fordonsbränsle i glesbygd. Författningsförslag om undantag från pumplagen för säljställen med försäljningsvolymer understigande 2 000 kubikmeter motorbensin eller dieselbränsle ska lämnas i rapporten. Transportstyrelsen ska senast den 15 april 2011 redovisa resultatet av uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Trafikutskottet vill avslutningsvis lyfta fram några frågor som utskottet anser vara viktiga att uppmärksamma när det gäller skrivelsen.

I likhet med vad trafikutskottet framhållit tidigare år bör det inte annat än i undantagsfall förekomma att tillkännagivanden inte är slutbehandlade efter flera år. Även konstitutionsutskottet har framhållit vikten av detta men också att regeringen måste kunna underlåta att vidta en åtgärd som avses i ett tillkännagivande. En förutsättning är då att regeringens bedömning i detta avseende redovisas för riksdagen.

Trafikutskottet, som återkommande betonat vikten av att riksdagskrivelser med tillkännagivanden hanteras med omsorg och skyndsamhet, förutsätter vidare att uppgifter om när ärenden antas bli slutbehandlade kommer att redovisas genomgående i kommande redogörelser.

Stockholm den 14 april 2011

På trafikutskottets vägnar

Jan-Evert Rådström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan-Evert Rådström (M), Eliza Roszkowska Öberg (M), Pia Nilsson (S), Malin Löfsjögård (M), Sten Bergheden (M), Désirée Liljevall (S), Lars Tysklind (FP), Leif Pettersson (S), Anders Åkesson (C), Gunilla Carlsson i Hisings Backa (S), Edward Riedl (M), Stina Bergström (MP), Annelie Enochson (KD), Tony Wiklander (SD), Siv Holma (V) och Jonas Sjöstedt (V).

BILAGA 5

Näringsutskottets yttrande 2010/11:NU3y

Behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet har uppmanat övriga utskott att yttra sig över regeringens skrivelse 2010/11:75 med redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till regeringen. Ingen motion har väckts med anledning av skrivelsen.

I skrivelsen redovisar regeringen de beslut som den fattat med anledning av de riksdagsbeslut som meddelats i riksdagens skrivelser till regeringen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen regeringsbeslut under 2010 med anledning av riksdagsskrivelser till regeringen under detta år. Redovisningen inbegriper vidare de riksdagsskrivelser från tidigare riksmöten som inte har redovisats som slutbehandlade. Förutom regeringens åtgärder med anledning av riksdagsbeslut som är en följd av framlagda propositioner och skrivelser lämnas i skrivelsen en redovisning av regeringens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till regeringen.

Vidare finns i skrivelsen vissa uppgifter om antalet gällande författningar och om arbetet med regelförbättringar och språkvård.

Utskottets överväganden

Behandlingen av förra årets redogörelse

Vid behandlingen av regeringens motsvarande redogörelse våren 2010 (skr. 2009/10:75) uppmärksammade näringsutskottet i sitt yttrande till konstitutionsutskottet (yttr. 2009/10:NU4y) regeringens redovisning av två riksdagsskrivelser som rörde bemyndiganden om en låneram för statlig finansiering av civil flygindustri. Regeringen hade i redogörelsen angett att båda dessa skrivelser var slutbehandlade. Efter en granskning av ärendena fann näringsutskottet det uppenbart att den ena riksdagsskrivelsen skulle komma att kräva vidare ställningstaganden från regeringens sida och att den därmed inte kunde anses som slutbehandlad. Näringsutskottet förutsatte därför att regeringen i nästa års redogörelse (dvs. i den nu aktuella redogörelsen) skulle återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen av den berörda riksdagsskrivelsen.

Konstitutionsutskottet (bet. 2009/10:KU21), som inte gjorde någon annan bedömning än näringsutskottet, underströk med anledning av näringsutskottets synpunkter i ärendet betydelsen av att regeringen nogsam beaktar riksdagens beslut och tillkännagivanden innan den redovisar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Innebörden av en slutbehandling är enligt konstitutionsutskottet att riksdagens uppdrag till regeringen anses som slutfört. I fallet med riksdagens bemyndigande till regeringen om en låneram för civila flygutvecklingsprojekt skulle detta ha inneburit att bemyndigandet hade upphört.

Regeringen har i årets redogörelse tagit fasta på riksdagens behandling av förra årets redogörelse och återfört den aktuella riksdagsskrivelsen till kategorin ej slutbehandlade skrivelser och redovisat den fortsatta behandlingen av riksdagsskrivelsen.

Årets redogörelse

Inledning

Inom näringsutskottets beredningsområde finns totalt 35 riksdagsskrivelser upptagna, varav 22 anges som slutbehandlade och 13 som inte slutbehandlade. Efter en genomgång av regeringens redovisning finner utskottet anledning att beröra redovisningen för tre av skrivelserna (med hänvisning till punkt och sida i redogörelsen). På följande sidor redovisas som en bakgrund information om de tre aktuella ärendena.

Översyn av upphovsrättslagen (Ju 16 s. 21)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i juni 2007 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2006/07:NU13) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att se över den s.k. upphovsrättslagen (1960:729) med koppling till bildkonstnärernas ställning. Enligt utskottet borde regeringen utreda vissa konkurrens- och ersättningsfrågor samt vissa kulturpolitiska frågor som kulturutskottet i ett yttrande till näringsutskottet hade tagit upp.

Regeringens redovisning i redogörelsen: Av redogörelsen framgår att regeringen under en längre tid har planerat att besluta om direktiv för en utredning om konstnärsfrågor och i den bl.a. hantera de frågor som omfattas av riksdagens tillkännagivande. Enligt redogörelsen har det dock inte varit möjligt att prioritera detta arbete. Utredningen kommer tidigast att kunna tillsättas under 2012. Momentet är inte slutbehandlat.

Kommentar: Motsvarande redovisning men med andra årtal när utredningen beräknades kunna tillsättas lämnades i redogörelserna våren 2008, våren 2009 och våren 2010. Enligt uppgift från Justitiedepartementet har tillsättningen av utredningen fördröjts av främst ekonomiska skäl (medel till utredningen).

Institutet för Kvalitetsutveckling (N 22 s. 130)

Riksdagens beslut: Riksdagen beslutade i december 2009 – på förslag av näringsutskottet (bet. 2009/10:NU1) och med bifall till en motion (FP) – om ett tillkännagivande där regeringen uppmanades att utforma en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för Kvalitetsutveckling.

Regeringens redovisning i redogörelsen: Med hänvisning till att regeringen i juni 2010 beviljade Institutet för Kvalitetsutveckling medel för verksamheten under 2010 anses momentet slutbehandlat.

Kommentar: Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ) bildades 1990 på initiativ av regeringen och näringslivet och har till uppgift att främja kvalitetsutvecklingen inom det svenska samhällets alla områden. Institutet har två huvudmän, nämligen svenska staten och Intressentföreningen Kvalitetsutveckling. Dåvarande Närings- och teknikutvecklingsverket (Nutek) hade i uppgift att företräda staten som en av institutets huvudmän och bl.a. utse de statliga representanterna i SIQ:s styrelse och bidra med medel till institutets basfinansiering. Efter att Nutek lades ned har inte någon ny myndighet utsetts som ska svara för statens huvudmannaskap. Genom tillkännagivandet uppmanades regeringen att återkomma till riksdagen med en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för institutet.

Tjänstemän på Näringsdepartementet medger att frågan ännu inte har fått någon långsiktig lösning och att departementet ”hade för bråttom” när det i redogörelsen angav att riksdagsskrivelsen var slutbehandlad.

Vid sidan av redovisningen i regeringens redogörelse har näringsutskottet i dagarna fått anledning att uppmärksamma behandlingen av det nu aktuella tillkännagivandet även av en annan anledning. Vid utskottets sammanträde den 5 april uppvaktades utskottet nämligen av ledningen för institutet, som önskade få klarhet i hur statens huvudmannaskap ska utövas. Med anledning av uppvaktningen har utskottet beslutat att bjuda in näringsminister Maud Olofsson till ett kommande sammanträde för att få höra hennes syn på frågan.

Åtgärder som rör subventioner för kärnkraften (M 16 s. 114)

Riksdagens beslut: I samband med riksdagens beslut i juni 2010 om förutsättningar för generationsskifte inom kärnkraften (prop. 2009/10:172, bet. 2009/10:NU26) beslutade riksdagen – på förslag av näringsutskottet och med bifall till ett motionsyrkande (C) – om ett tillkännagivande där regeringen i fråga om statligt stöd för kärnkraft uppmanades återkomma till riksdagen med förslag om lagstiftning eller andra åtgärder med innebörden att direkta eller indirekta statliga subventioner inte kan påräknas.

Regeringens redovisning i redogörelsen: I redogörelsen anges att ärendet bereds vidare. Momentet är inte slutbehandlat.

Kommentar: Enligt uppgift från Näringsdepartementet bereds frågan aktivt ur olika aspekter.

Näringsutskottets ställningstagande

Näringsutskottet vill i detta yttrande uppmärksamma regeringens redovisning av tre olika riksdagsskrivelser.

Den första redovisning som utskottet vill lyfta fram gäller riksdagens tillkännagivande om en långsiktig lösning på huvudmannaskap och basfinansiering för Institutet för Kvalitetsutveckling (SIQ). Som beskrivits ovan anser regeringen att tillkännagivandet från riksdagen är tillgodosett genom att regeringen har beviljat institutet medel för 2010. Ingen ytterligare information lämnas i fråga om huvudmannaskapet eller den långsiktiga basfinansieringen för institutet. Av det föregående framgår att näringsutskottet senare i vår kommer att återkomma till själva sakfrågan. Det hindrar inte att utskottet här vill rikta kritik mot regeringen – i detta fall Näringsdepartementet – för dels den bristande redovisningen i redogörelsen, dels beslutet att betrakta momentet i skrivelsen som slutbehandlat. Mot bakgrund av konstitutionsutskottets påpekande förra året med anledning av näringsutskottets synpunkter gällande ett då aktuellt ärende under Näringsdepartementet är det förvånande hur departementet har behandlat riksdagens nu berörda tillkännagivande. Näringsutskottet menar därför att det finns anledning för konstitutionsutskottet att upprepa kritiken från förra året att regeringen med större omsorg bör beakta riksdagens tillkännagivanden innan den redo-

visar en riksdagsskrivelse som slutbehandlad. Vidare bör regeringen i nästa års redogörelse återkomma med en beskrivning av den fortsatta behandlingen med anledning av det aktuella tillkännagivandet.

I fråga om tillkännagivandet om en översyn av upphovsrättslagen, där den önskade utredningen efter snart fyra år ännu inte har tillsatts, konstaterar utskottet att regeringen i sin redovisning under de senaste fyra åren successivt har senarelagt tidpunkten för när utredningen beräknas bli tillsatt. Näringsutskottet vill erinra om vad konstitutionsutskottet tidigare framhållit om vikten av att regeringen gör ansträngningar för att undvika en onödig tidsutdräkt när det gäller att hörsamma riksdagens tillkännagivanden. Om det trots detta drar ut på tiden är det angeläget att regeringen lämnar fullgod information i redogörelsen om orsakerna till fördröjningen.

Slutligen tar utskottet upp regeringens redovisning av tillkännagivandet om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag om lagstiftning eller andra åtgärder med innebörden att direkta eller indirekta statliga subventioner till kärnkraften inte kan påräknas. I redogörelsen anges endast att ärendet bereds vidare. Även om riksdagens tillkännagivande inte ligger alltför långt tillbaka i tiden hade det, inte minst med hänsyn till tillkännagivandets vikt i samband med riksdagsbeslutet om generationsskifte för kärnkraften, varit ändamålsenligt om informationen i redogörelsen hade varit något mer utförlig.

Stockholm den 28 april 2011

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Lars Johansson (S), Hans Rothenberg (M), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Ann-Kristine Johansson (S), Börje Vestlund (S), Lars Isovaara (SD), Kent Persson (V), Boriana Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S), Johan Johansson (M), Ingemar Nilsson (S), Liselott Hagberg (FP), Helena Lindahl (C), Lise Nordin (MP) och Mats Sander (M).